

ประวัติความเป็นมาของหนังสือ สุภาษิต

หนังสือสุภาษิต เหมือนอย่างทุก เล่ม ใน พระคัมภีร์ ได้ รับการดลใจจากพระเจ้า เล่มนี้เริ่มขึ้นด้วยคำว่า □สุภาษิต ของซาโลมอน□ ซึ่งอาจจะหมายความว่าซาโลมอนรวบรวม สุภาษิตหลายข้อ และไม่ได้เขียนขึ้นเองทั้งหมด แต่ซาโลมอนเป็นผู้ที่เขียนสุภาษิตเหล่านี้ ส่วนใหญ่ที่เราเห็นในสุภาษิต 1:1 และ 25:1 และให้เปรียบกับ 1 พกษ 4:29-32 สองบท สุดท้ายถูกเขียนขึ้นโดยผู้อื่น ตามที่กล่าวไว้ในสองบทนั้น

□คนของเฮเซเคียห์□ ได้รวบรวมสุภาษิตต่างๆในบทที่ 25-29 แต่ยังเรียกสุภาษิตนั้นว่า □สุภาษิตของซาโลมอน□ อาгур เป็นผู้ ที่เขียนบทที่ 30 และกษัตริย์เลมูเอลเป็นผู้ที่เขียนบทที่ 31 แต่ข้อ 10-31 ของบทสุดท้ายมีหัวเรื่อง ที่ต่างกั นกับข้อ 1-9 ของบทนั้น และผู้เขียนอาจจะตั้งใจให้สองหัวเรื่องนี้อยู่คนละบท

หนังสือสุภาษิตเป็น □อักษรศาสตร์แห่งสติปัญญา□ คือ เป็นคำแนะน าที่รวบรัด มีค่ามาก และได้รับการดลใจจากพระเจ้า ซึ่งสามารถช่วยทุกคนได้ หนังสือสุภาษิตนี้ เป็น สุภาษิตตามหลักจรรยาที่ชัดเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

□มาร์ติน ลูเตอร์ เรียกหนังสือสุภาษิตว่า □หนังสือแห่ง การประพฤติดี□ □คอลลริดจ์ เรียกเล่มนี้ว่า □คู่มือที่ดีที่สุด สำหรับรัฐบุรุษ□ □ดิน แสตนลีย์เรียกหนังสือนี้ว่า □ปรัชญา แห่งชีวิตประจำวัน□ □อังกัส ได้กล่าวว่ □หนังสือสุภาษิต เป็นหนังสือสำหรับ จรรยา ประจำ วัน เหมือน อย่าง หนังสือ

สดุดีเป็นหนังสือสำหรับการสรรเสริญพระเจ้า □ อปบริดจิสอธิบายว่า □ เล่มอื่นๆ ในพระคัมภีร์ยกย่องตำแหน่งสูงของเรา และหนังสือสุภาษิตสอนว่าเราควรประพฤติอย่างไรในตำแหน่งนั้น □ อปโอินเจอร์ บอกว่า □ หนังสือสุภาษิตอธิบายชีวิตของ พระเยซู ชัด มาก □ (จาก Christian Workers Commentary, โดยอ.เจมส์ เกรย์ □

คนที่มึสติปัญญาจะเกรงกลัวพระเยโฮวาห์

1 สุภาษิตของซาโลมอน โอรสของดาวิด กษัตริย์แห่งอิสราเอล 2 เพื่อให้บรรลุปัญญาและคำสั่งสอน เพื่อให้เข้าใจ ถ้อยคำแห่งความเข้าใจ 3 เพื่อให้รับคำสั่งสอน ในเรื่องสติปัญญา ในเรื่องความเที่ยงธรรม ความยุติธรรม และความเที่ยงตรง 4 เพื่อให้ความหยิ่งรู้แก่คนเขลา ให้ความรู้และความเฉลียวฉลาดแก่คนหนุ่ม 5 ทั้งปราชญ์จะได้ยิน และเพิ่มพูนการเรียนรู้ และคนที่มีความเข้าใจจะได้คำปรึกษาที่ฉลาด 6 เพื่อให้เข้าใจสุภาษิตและปริศนา ทั้งถ้อยคำของปราชญ์และปริศนาที่ลึกลับของเขา 7 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นบ่อเกิดของความรู้ คนโง่ยอมดูหมิ่นปัญญาและคำสั่งสอน 8 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟังคำสั่งสอนของพ่อเจ้า และอย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า 9 เพราะทั้งสองนั้นจะเป็นมัลลียงามสาม ศีรษะของเจ้า เป็นจี้ห้อยคอของเจ้า 10 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าคนบาปล้อชวนเจ้า อย่าได้ยอมตาม 11 ถ้าเขาว่า □ มากับพวกเราเถิด ให้เราหมอบคอยเอาเลือดคน ให้เราชุ่มตักคนไว้ผัดเล่นเถิด 12 ให้เรากลิ่นเขาทั้งเป็นอย่างแดนผู้ตาย และกลืนเขาทั้งตัวอย่างคนเหล่านั้นที่ลงไปสู่ปากแดน 13 เราจะพบของประเสริฐทุกอย่าง เราจะ

บรรจุนเรือของเราให้เต็มด้วยของที่รีบได้ 14 จงเข้าส่วนกับ
 พวกเรา เราทุกคนจะมีเงินถุงเดียวกัน 15 บุตรชายของเรา
 เอ๋ย อย่าเดินในทางนั้นกับเขา จงยับยั้งเท้าของเจ้าจากวิถี
 ของเขา 16 เพราะว่าเท้าของเขาวิ่งไปหาความชั่วร้าย และ
 เขารีบเร่งไปทำให้โลหิตตก 17 เพราะที่จะชิงชายไว้ให้นก
 เห็น ก็ไร้ผล 18 แต่คนเหล่านี้หมอบคอยโลหิตของตนเอง
 เขาชุ่มฉ่ำชีวิตของเขาเอง 19 ทางของบรรดาผู้ที่หากำไร
 ด้วยความทารุณโหดร้ายก็อย่างนี้แหละ คือมันย่อมคร่าเอา
 ชีวิตของเจ้าของนั่นเอง 20 ปัญญาร้องเสียงดังอยู่ที่ถนน เธอ
 เปล่งเสียงของเธอตามถนน 21 เธอร้องออกมาที่ชุมนุมชน
 ใหญ่สุด ที่ทางเข้าประตูเมือง เธอกล่าวถ้อยคำของเธออยู่
 ในเมืองว่า 22 คนเขลาเอ๋ย เจ้าจะรักความเขลาไปนานสัก
 เท่าใด คนมักเยาะเย้ยจะปิติยินดีในการเยาะเย้ยนานเท่าใด
 และคนโง่จะเกลียดความรู้านานเท่าใด 23 จงหันกลับเพราะ
 คำตักเตือนของเรา ดูเถิด เราจะเทวิญญานของเราให้เจ้า
 เราจะให้ถ้อยคำของเราแก่เจ้า 24 เพราะเราได้เรียกแล้ว
 และเจ้าปฏิเสธ เราเหยียดมือออกและไม่มีใครสนใจ 25 เจ้า
 มิได้รับรู้ในบรรดาคำแนะนำของเรา และไม่ยอมรับคำตัก
 เตือนของเราเลย 26 ฝ่ายเราจะหัวเราะเยาะความหายนะของ
 เจ้า เราจะเยาะเมื่อความหวาดกลัวล้นมากระทบเจ้า 27 เมื่อ
 ความหวาดกลัวของเจ้ามาถึงอย่างการรกร้างว่างเปล่า และ
 ความพินาศของเจ้ามาถึงอย่างลมหมุน เมื่อความซึมเศร้า
 และความปวดร้าวมาถึงเจ้า 28 แล้วเขาจะทูลเรา แต่เราจะ
 ไม่ตอบ เขาจะแสวงหาเราอย่างขยันขันแข็ง แต่จะไม่พบ
 เรา 29 เพราะว่าเขาเกลียดความรู้ และไม่เลือกเอาความยำ
 เกรงพระเยโฮวาห์ 30 เขาไม่รับคำแนะนำของเราเลย แต่กลับ
 บดขยี้คำตักเตือนของเราทั้งสิ้น 31 เพราะฉะนั้นเขาจะกิน
 ผลแห่งทางของเขา และอิมด้วยกลวิธีของเขาเอง 32 เพราะ
 การหันกลับของคนโง่จะฆ่าเขา และความเจริญของคนโง่

จะทำลายเขา ³³ แต่บุคคลผู้ฟังเราจะอยู่อย่างปลอดภัย เขาจะอยู่อย่างสุขสงบปราศจากความคิดพรั่นพรึงในความชั่วร้าย□

2

พระเจ้าทรงประทานสติปัญญา

¹ บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้ารับคำของเรา และสะสมคำบัญชาของเราไว้กับเจ้า ² กระทำหูของเจ้าให้ฟังเพื่อรับปัญญา และเอียงใจของเจ้า เข้าหาความเข้าใจ ³ เออ ถ้าเจ้าร้องหาความรู้ และเปล่งเสียงของเจ้าหาความเข้าใจ ⁴ ถ้าเจ้าแสวงหาปัญญาดูหาเงิน และเสาะหาปัญญาอย่างหาขุมทรัพย์ที่ซ่อนไว้ ⁵ นั่นแหละ เจ้าจะเข้าใจความยำเกรงพระเยโฮวาห์ และพบความรู้ของพระเจ้า ⁶ เพราะพระเยโฮวาห์ทรงประทานปัญญา ความรู้และความเข้าใจมาจากพระโอษฐ์ของพระองค์ ⁷ พระองค์ทรงสะสมสติปัญญาไว้ให้คนชอบธรรม พระองค์ทรงเป็นตั้งให้แก่ผู้ที่ดำเนินในความเที่ยงธรรม ⁸ พระองค์ทรงรักษาระวังวิถีของความยุติธรรม และทรงสงวนทางของวิสุทธิชนของพระองค์ไว้ ⁹ แล้วเจ้าจะเข้าใจความชอบธรรมและความยุติธรรม และความเที่ยงตรง คือวิถีที่ดีทุกสาย ¹⁰ เมื่อปัญญาจะเข้ามาในใจของเจ้า และความรู้จะเป็นที่รุ่มร้อนแก่จิตใจของเจ้า ¹¹ ความเฉลียวฉลาดจะคอยเฝ้าเจ้า และความเข้าใจจะระแวดระวังเจ้าไว้ ¹² เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากทางแห่งคนชั่วร้าย จากคนที่พูดตลบตะแลง ¹³ ผู้ทอดทิ้งวิถีแห่งความเที่ยงธรรม เพื่อเดินในทางแห่งความมืด ¹⁴ ผู้เปรมปรีดีในการกระทำความชั่วร้าย และปิติยินดีในการตลบตะแลงของคนชั่ว ¹⁵ ผู้ซึ่งวิถีชีวิตของเขาล้วนแต่คดเคี้ยวทั้งสิ้น และทางประพฤติของ

เขาตลบตะแลง 16 เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากหญิงชั่ว จากหญิง
 สัญจรที่พูดจาพะเน้าพะนอ 17 ผู้ทอดทิ้งคู่เคียงที่นางได้มา
 เมื่อยังสาวๆ นั้นเสีย และลืมนพันธสัญญาแห่งพระเจ้าของตน
 18 เพราะเรือนของนางจมลงไปสู่ความมรณา และวิถีของ
 นางไปสู่ชาวเมืองผี 19 ผู้ที่ไปหานางไม่มีกลับมาสักคนเดียว
 หรือหาผีใดเห็นเข้าทางแห่งชีวิตอีกได้ไม่ 20 ดังนั้น เจ้าควร
 จะดำเนินในทางของคนดี และรักษาวิถีของคนชอบธรรม
 21 เพราะว่าคนที่เที่ยงธรรมจะได้อยู่ในแผ่นดิน และคนดี
 รอบคอบจะคงอยู่ในนั้น 22 แต่คนชั่วร้ายจะถูกตัดขาดเสีย
 จากแผ่นดินโลก และคนละเมียดจะถูกถอนรากออกไปจาก
 แผ่นดินโลกเสีย

3

จงถวายเกียรติแด่พระเยโฮวาห์จึงได้สติปัญญา

1 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าลืมนกฏเกณฑ์ของเรา แต่ให้
 ใจของเจ้ารักษาบัญญัติของเรา 2 เพราะสิ่งเหล่านี้จะเพิ่ม
 วันเดือนปี ชีวิตยืนยาว และความสุขสมบูรณ์แก่เจ้า 3 อย่า
 ให้ความเมตตาและความจริงทอดทิ้งเจ้า จงผูกมันไว้ที่คอ
 ของเจ้า จงเขียนมันไว้ที่แผ่นจารึกแห่งหัวใจของเจ้า 4
 ดังนั้น เจ้าจะพบความโปรดปรานและความเข้าใจอันดีใน
 สายพระเนตรพระเจ้า และในสายตามนุษย์ 5 จงวางใจใน
 พระเยโฮวาห์ด้วยสุดใจของเจ้า และอย่าพึ่งพาความเข้าใจ
 ของตนเอง 6 จงยอมรับรู้พระองค์ในทุกทางของเจ้า และ
 พระองค์จะทรงกระทำให้วิถีของเจ้าราบรื่น 7 อย่าทำตัว
 ฉลาดตามสายตาของตนเอง จงยำเกรงพระเยโฮวาห์ และ
 ออกไปเสียจากความชั่วร้าย 8 การกระทำเช่นนี้จะเป็นสุข
 ภาพบแก่สะดือของเจ้า และเป็นไขในกระดูกของตน 9 จง

ถวายเกียรติแด่พระเยโฮวาห์ด้วยทรัพย์สินของตน และด้วย
ผลแรกแห่งผลิตผลทั้งสินของเจ้า 10 แล้วยุงของเจ้าจะเต็ม
ด้วยความอุดม และบ่อย่ำองุ่นของเจ้าจะล้นด้วยน้ำองุ่น
ใหม่ 11 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าดูหมิ่นการติสอนของพระ
เยโฮวาห์ หรือเพื่อหนายต่อการตักเตือนของพระองค์ 12 เพ
ราะพระเยโฮวาห์ทรงตักเตือนผู้ที่พระองค์ทรงรัก ดังบิดา
ตักเตือนบุตรชายผู้ที่เขาปีติชื่นชม 13 มนุษย์ผู้ประสบปัญญา
และผู้ได้รับความเข้าใจ เป็นสุขจริงหนอ 14 เพราะผลที่ได้จาก
ปัญญาย่อมดีกว่าผลที่ได้จากเงิน และกำไรนั้นดีกว่าทอง
คำเนื้อดี 15 เธอประเสริฐกว่าทับทิม และบรรดาสิ่งที่เจ้า
ปรารถนาจะเปรียบกับเธอไม่ได้ 16 ชีวิตยืนยาวอยู่ที่มือขวา
ของเธอ และที่มือซ้ายของเธอมีความมั่งคั่งและเกียรติยศ
17 ทางของเธอเป็นทางของความร่มรื่น และวิถีทั้งสินของเธอ
คือสันติภาพ 18 เธอเป็นต้นไม้แห่งชีวิตแก่ผู้ที่ยึดเธอไว้
บรรดาผู้ที่ยึดเธอไว้แน่นก็เป็นสุข 19 พระเยโฮวาห์ทรงวาง
รากแผ่นดินโลกโดยปัญญา พระองค์ทรงสถาปนาฟ้าสวรรค์
โดยความเข้าใจ 20 โดยความรู้ของพระองค์น้ำบาดาลก็ปะทุ
ออกมา และเมฆก็หยาดน้ำค้างลงมา 21 บุตรชายของเราเอ๋ย
จงรักษาสติปัญญาและความเฉลียวฉลาดไว้ อย่าให้ทั้งสอง
นี้หนีไปจากสายตาของเจ้า 22 ดังนั้นทั้งสองจะเป็นชีวิตแก่จิต
ใจของเจ้า จะเป็นความมั่งคั่งประดับคอของเจ้า 23 แล้ว
เจ้าจะดำเนินในทางของเจ้าอย่างปลอดภัย และเท้าของเจ้า
จะไม่สะดุด 24 เมื่อเจ้านอน เจ้าจะไม่กลัว เออ เจ้าจะนอน
และการนอนหลับของเจ้าจะเป็นอย่างผาสุกสดชื่น 25 อย่า
เกรงความหวาดกลัวอย่างปัจจุบันทันด่วน และอย่าเกรงเมื่อ
การรกร้างว่างเปล่าของคนชั่วมาถึง 26 เพราะพระเยโฮวาห์
จะทรงเป็นความไว้วางใจของเจ้า และจะทรงรักษาเท้าของ

เจ้าให้พ้นจากการถูกจับ 27 อย่ายึดความดีไว้จากผู้ที่สมควรจะได้รับ ในเมื่อสิ่งนี้อยู่ในอำนาจมือของเจ้าที่จะกระทำได้ 28 อย่าพูดกับเพื่อนบ้านของเจ้าว่า □ไปเถอะ แล้วกลับมาอีก พรุ่งนี้นั้นจะให้□ ในเมื่อเจ้ามิให้อยู่แล้ว 29 อย่ากะแผนงานชั่วร้ายต่อเพื่อนบ้านของเจ้า ผู้อาศัยอย่างไว้วางใจอยู่ข้างๆเจ้า 30 อย่าโต้แย้งกับผู้ใดอย่างไรเหตุผลในเมื่อเขามิได้ทำอันตรายอย่างใดแก่เจ้า 31 อย่าอิจฉาคนที่ทำคุณ อย่าเลือกทางใดๆของเขาเลย 32 เพราะคนตลบตะแลงเป็นที่น่าสู้อิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่ข้อลึกลับของพระองค์นั้นอยู่กับคนชอบธรรม 33 คำสาปแช่งของพระเยโฮวาห์อยู่บนเรือนของคนชั่วร้าย แต่พระองค์ทรงอำนวยการพระพรแก่ที่อาศัยของคนชอบธรรม 34 แนนอนพระองค์ทรงเยาะเย้ยคนที่มักเยาะเย้ย แต่พระองค์ทรงประทานพระคุณแก่คนที่ใจถ่อม 35 คนฉลาดจะได้เกียรติเป็นมรดก แต่คนโง่จะได้ความอัปยศเป็นตำแหน่ง

4

สติปัญญาจากบิดา

1 บุตรทั้งหลายเอ๋ย จงฟังคำสั่งสอนของพ่อเจ้า ให้ตั้งใจฟังเพื่อเจ้าจะได้รับความเข้าใจ 2 เพราะเราให้หลักคำสอนที่ดีแก่เจ้า อย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของเรา 3 เพราะเราเป็นลูกชายของพ่อเรา ดูอ่อน โยน และเป็นทีที่รักยิ่งในสายตาของแม่เรา 4 บิดาสอนเรา และพูดกับเราว่า □ให้ใจของเจ้ายึดคำสอนของเราไว้ให้มั่น จงรักษาบัญญัติของเรา และมีชีวิตอยู่ 5 อย่าลืมนะอย่าหันกลับจากถ้อยคำแห่งปากของเรา จงเอาปัญญา และเอาความเข้าใจ 6 อย่าทอดทิ้งเธอ และเธอจะรักษาเจ้าไว้ จงรักเธอ และเธอจะระแวดระวังเจ้า 7 ปัญญา

เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้นจงเอาปัญญา แม่เจ้าจะได้อะไรก็ตาม จงเอาความเข้าใจไว้⁸ จงตีราคาเธอให้สูง และเธอจะยกย่องเจ้า ถ้าเจ้ากอดเธอไว้ เธอจะให้เกิดใจเจ้า⁹ เธอจะเอามาล้างงามสวมศิระษะเจ้า เธอจะให้มงกุฎแห่งสง่าราศีแก่เจ้า¹⁰ โอ บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟังและรับถ้อยคำของเรา เพื่อปีเดือนแห่งชีวิตของเจ้าจะมากหลาย¹¹ เราได้สอนเจ้าในเรื่องทางปัญญาแล้ว เราได้นำเจ้าในวิถีของความเที่ยงธรรม¹² เมื่อเจ้าเดิน ย่างเท้าของเจ้าจะไม่ถูกขัดขวาง และเมื่อเจ้าวิ่ง เจ้าจะไม่สะดุด¹³ จงยึดคำสั่งสอนไว้ และอย่าปล่อยไป จงระแวงระวังเธอไว้ เพราะเธอเป็นชีวิตของเจ้า¹⁴ อย่าเข้าไปในวิถีของคนชั่ว และอย่าเดินในทางของคนชั่วร้าย¹⁵ จงหลีกเลี่ยง อย่าเดินบนนั้น เลี้ยวออกไปเสีย และจงผ่านไป¹⁶ เพราะถ้าคนชั่วร้ายไม่ได้ทำความผิด เขานอนไม่หลับ ถ้าเขาไม่ได้ทำให้คนใดสะดุด เขาจะหลับไม่ลง¹⁷ เพราะเขารับประทานอาหารของความชั่วร้าย และดื่มเหล้าองุ่นแห่งความทารุณ¹⁸ แต่วิถีของคนชอบธรรมเหมือนแสงอรุณ ซึ่งฉายสุกใสยิ่งขึ้นๆจนเต็มวัน¹⁹ ทางของคนชั่วร้ายก็เหมือนความมืดทึบ เขาไม่ทราบว่าเขาสะดุดอะไร²⁰ บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจต่อถ้อยคำของเรา จงเอียงหูของเจ้าเข้าหาคำพูดของเรา²¹ อย่าให้มันหนีไปจากสายตาของเจ้า จงรักษามันไว้ภายในใจของเจ้า²² เพราะมันเป็นชีวิตแก่ผู้ที่ค้นพบ และมันเป็นสุขภาพแก่เนื้อหนังของผู้นั้นทั้งสิ้น²³ จงรักษาใจของเจ้าด้วยความระวังระไวรอบด้าน เพราะแหล่งแห่งชีวิตเริ่มต้นออกมาจากใจ²⁴ จงหันไปจากปากที่พูดคดเคี้ยว และให้ริมฝีปากลดเลี้ยวอยู่ห่างจากเจ้า²⁵ ให้ตาของเจ้ามองตรงไปข้างหน้า และให้หนังตาของเจ้ามองตรงไปข้างหน้าเจ้า²⁶ จงพิจารณาวิถีแห่งเท้าของเจ้า แล้วทางทั้งสิ้นของเจ้าจะมั่นคง²⁷ อย่าเห่ไปข้างหน้าหรือหันมาข้าง

ซ้าย จงกลับเท้าของเจ้าเสียจากความชั่วร้าย

5

จงระวังผู้หญิงชั่ว

1 บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจต่อปัญญาของเรา จงเอียงหูของเจ้าฟังความเข้าใจของเรา 2 เพื่อเจ้าจะรักษาความเฉลียวฉลาดไว้ และริมฝีปากของเจ้าจะระแวดระวังความรู้ 3 เพราะริมฝีปากของหญิงชั่วนั้นก็หยาดน้ำผึ้งออกมา และปากของนางก็สิ้นยิ่งกว่าน้ำมัน 4 แต่ในที่สุด นางขมขื่นอย่างบอระเพ็ด และคมอย่างดาบสองคม 5 เท้าของนางก้าวลงไปสู่ความตาย อย่างเท้าของนางติดตามวิถีสุนทร 6 เกรงว่าเจ้าจะสนใจในวิถีแห่งชีวิต ทางของนางวนเวียนไป เพื่อเจ้าจะหาไม่รู้ 7 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเรา และอย่าพรากจากถ้อยคำแห่งปากของเรา 8 จงหลีกเลี่ยงของเจ้าให้ไกลจากนาง อย่าไปใกล้ประตูเรือนของนาง 9 เกรงว่าเจ้าจะให้เกียรติของเจ้าแก่คนอื่น และให้ปีเดือนของเจ้าแก่คนโหดร้าย 10 เกรงว่าแขกแปลกหน้าจะกินความอุดมสมบูรณ์ของเจ้าจนอิม และแรงงานของเจ้าตกไปในเรือนของคนต่างด้าว 11 และถึงบั้นปลายชีวิตของเจ้า เจ้าคราญคราง เมื่อเนื้อและกายของเจ้าถูกล้างผลาญ 12 และเจ้าว่า ข้าเคยเกลียดคำสั่งสอนเสียจริงๆ และจิตใจของข้าดูหมิ่นการตักเตือน 13 ข้าไม่เคยเชื่อฟังเสียงครูของข้า หรือเอียงหูให้แก่ผู้สั่งสอนของข้า 14 ข้าจวนจะล้มละลายสู่ความพินาศอยู่รอมร่อ ในหมู่ชนมุนษนและคนที่ประชุมกันอยู่นั้น 15 จงตีม้น้ำจากถังเก็บน้ำของเจ้า ตีม้น้ำไหลจากบ่อของเจ้าเอง 16 จงให้น้ำพุของเจ้าไหลกระจายออกไปนอกบ้าน และให้ธารน้ำนั้นไหลไปตามถนน 17 จงให้มันเป็นของเจ้าแต่ผู้เดียว

และมีใช้สำหรับคนแปลกหน้าด้วย 18 จงให้น้ำพุของเจ้าได้รับพร และเปรมปรีดีอยู่กับภรรยาคนที่เจ้าได้เมื่อหนุ่มนั้น 19 จงให้นางเหมือนนางกวางที่น่ารัก เลียงผาที่งามสง่า จงให้ถิ่นของภรรยาเจ้าเป็นที่หน้าใจเจ้าอยู่ทุกเวลา จงดื่มด่ำอยู่กับความรักของนางเสมอ 20 บุตรชายของเราเอ๋ย เจ้าจะเคลิบเคลิ้มอยู่กับหญิงชั่วทำไมเล่า และโอบกอดอกของนางสัญจรอยู่ทำไม 21 เพราะว่าทางของคนก็เบื้องหน้าพระเนตรของพระเยโฮวาห์ และพระองค์ทรงใคร่ครวญวิถีทั้งสิ้นของเขา 22 ความชั่วช้าของคนชั่วร้ายจะตักเขาเอง และเขาก็จะติดอยู่กับตาข่ายบาปของเขา 23 เขาจะตายปราศจากคำสั่งสอน และเพราะความโง่งมอย่างยิ่งของเขา เขาจึงจะหลงเงินไป

6

คำเตือนเรื่องการค้าประกัน การเกียจคร้าน ความหยิ่ง การเป็นพยานเท็จและการผิดประเวณี

1 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้าเป็นผู้ประกันเพื่อนของเจ้า ได้ทำสัญญาให้แก่คนแปลกหน้า 2 เจ้าจึงติดบ่วงเพราะคำจากปากของเจ้า และเจ้าติดกับเพราะคำพูดจากปากของเจ้า 3 บุตรชายของเราเอ๋ย จงทำอย่างนี้และช่วยตัวเจ้าให้รอดเถิด เพราะเมื่อเจ้าตกอยู่ในกำมือเพื่อนของเจ้าแล้ว ไปรีบไปวิ่งวอนเพื่อนของเจ้า 4 อย่าให้ตาของเจ้าหลับลง อย่าให้หูฟังตาของเจ้าปรือไป 5 จงปลุกตัวของเจ้าจากภัย อย่างละมั่งที่ปลุกตัวจากมือของพราน อย่างนกจากมือของคนจับนก 6 คนเกียจคร้านเอ๋ย ไปห้ามดงไผ่ พิเคราะห์ดูทางของมัน และจงฉลาด 7 โดยปราศจากผู้นำทาง ผู้ดูแลหรือผู้ปกครอง 8 มันเตรียมอาหารของมันในฤดูแล้ง และสำสมของมันของมันในฤดูเกี่ยว 9 โอ คนเกียจคร้านเอ๋ย เจ้าจะนอนนานเท่าใด

เมื่อไรเจ้าจะลุกขึ้นจากหลับ 10 หลับนิด เคลิ้มหน่อย กอดมือพักนิดหน่อย 11 ความจนจะมาเหนือเจ้าอย่างคนจร และความขัดสนอย่างคนถืออาวุธ 12 คนเหลวไหล คือคนชั่วร้ายที่เกี่ยวไปด้วยปากคุดเคี้ยว 13 ตาของเขาก็ขยับ เท้าของเขาก็ขยับ นิ้วของเขาก็ชี้ไป 14 ประดิษฐ์ความชั่วร้ายอยู่เรื่อยไปด้วยใจตลบตะแลง หว่านความแตกร้าง 15 เพราะฉะนั้นความหายนะจะมาถึงเจ้าอย่างปัจจุบันทันด่วน นับพลันนั้นเองเขาจะแตกอย่างซ่อมไม่ได้ 16 หกสิ่งเหล่านี้พระเยโฮวาห์ทรงเกลียด เอย มิเจ็ดสิ่งเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนสำหรับพระองค์ 17 ตายโส ลินมุสา และมีมือที่ทําโลหิตไร้ผิดให้ตก 18 จิตใจที่คิดแผนงานชั่วร้าย เท้าซึ่งรีบวิ่งไปสู่ความร้าย 19 พยานเท็จซึ่งพูดมุสา และคนผู้หว่านความแตกร้างท่ามกลางพวกพี่น้อง 20 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาบัญญัติของพ่อเจ้า และอย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า 21 มัดมันติดไว้บนใจของเจ้าเสมอ ผูกมันไว้ที่คอของเจ้า 22 เมื่อเจ้าเดิน มันจะนำเจ้า เมื่อเจ้านอนลง มันจะเฝ้าเจ้า และเมื่อเจ้าตื่นขึ้น มันจะพูดกับเจ้า 23 เพราะพระบัญญัติเป็นประทีป และพระราชบัญญัติเป็นสว่าง และคำตักเตือนแห่งการสั่งสอนเป็นทางแห่งชีวิต 24 เพื่อสงวนเจ้าไว้จากหญิงชั่วร้าย จากลิ่นพะเน้าพะนอของหญิงสัจจ 25 อย่าปรารถนาความงามของนางอยู่ในใจของเจ้า อย่าให้นางจับเจ้าด้วยหนังตาของนาง 26 เพราะโดยวิธีการของหญิงแพศยา ชายคนใดอาจเหลือแค่ขนมปังก้อนเดียวได้ และหญิงเล่นชั่วล่าชีวิตประเสริฐของชายที่เดียว 27 ผู้ชายจะหอบไฟไว้ที่อกของเขาโดยไม่ให้เสื้อผ้าของเขาไหม้ได้หรือ 28 หรือผู้ใดจะเดินบนถ่านที่ลุกโพลง โดยไม่ให้เท้าของเขาถูกไฟลวกได้หรือ 29 บุคคลผู้เข้าหาภรรยาของเพื่อนบ้านก็เป็นอย่างนั้นแหละ ไม่มีผู้ใดที่แตะต้องนางแล้ว

จะไร้ความผิด 30 ถ้าขโมยเข้าลักเพื่อบรรเทาความอยากเมื่อ เขาหิว คนไม่ดูหมิ่นขโมยนั้นมิใช่หรือ 31 แต่ถ้าจับเขาได้ เขา ต้องชำระคืนเจ็ดเท่า เขาจะต้องให้สิ่งของทั้งสิ้นในบ้านของเขา 32 แต่ผู้ใดที่ล่วงประเวณีกับผู้หญิงคนหนึ่งก็ขาดความ เข้าใจ ผู้ใดที่กระทำอย่างนั้นก็ทำลายจิตใจตนเอง 33 เขาได้ รับผิดชอบต่อผลและความอับยศ และจะล้างความขายหน้าของตนหาได้ไม่ 34 เพราะความริษยากระทำให้คนเกรี้ยวกราด ในวันที่เขาแก้แค้น เขาจะไม่เพลามือ 35 เขาจะไม่รับค่าทำขวัญใดๆ ถึงเจ้าจะทวีของกำนัล เขาก็ไม่ยอมสงบ

7

จงระวังวิถีทางของหญิงชั่ว

1 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาถ้อยคำของเรา จงสะสมบัญญัติของเราไว้กับเจ้า 2 จงรักษาบัญญัติของเรา และดำรงชีวิตอยู่ จงรักษากฎเกณฑ์ของเราอย่างกับแก้วตาของเจ้า 3 มัดมันไว้ที่นิ้วมือของเจ้า เขียนมันไว้บนแผ่นจารึกแห่งใจของเจ้า 4 จงพูดกับปัญญาว่า □เธอเป็นพี่สาวของฉัน□ และจงเรียกความเข้าใจว่า □ญาติผู้หญิง□ 5 เพื่อปัญญานี้จะพิทักษ์เจ้าไว้ให้พ้นจากหญิงชั่ว จากหญิงสัญจรที่พูดจาพะเน้าพะนอ 6 เพราะที่หน้าต่างบ้านของเรา เราได้มองออกไปตามบานเกล็ด 7 เราเห็นว่าท่ามกลางคนเขลาและท่ามกลางคนหนุ่มๆที่เราพิเคราะห์ดูนั้น ก็มีหนุ่มคนหนึ่งไร้ความเข้าใจ 8 ผ่านไปตามถนนใกล้ทางแยกไปบ้านของนาง เดินตามถนนซึ่งไปบ้านนาง 9 ในเวลาโพล้เพล้ ในเวลาเย็น เวลาค่ำคืนและความมืด 10 และดูเถิด หญิงคนหนึ่งมาพบเขา แต่งตัวอย่างหญิงแพศยาหัวใจเจ้าเล่ห์ 11 (นางจัดจ้านและดีดิ่ง เฝ้าของนางไม่อยู่กับบ้าน 12 ประเดี้ยวอยู่ถนน ประเดี้ยวอยู่ตามถนน และนางหมอบคอยอยู่ทุกมุม□ 13 นาง

ฉวยเขาได้และจับเขา นางพูดกับเขาอย่างไม่มียางอายว่า
 14 □ฉันจำเป็นต้องถวายเครื่องสักการบูชา และวันนี้ฉันได้ทำ
 ตามคำปฏิญาณแล้ว 15 ฉันจึงออกมาหาเธอ เสาะหาหน้า
 เธอ และฉันพบเธอแล้ว 16 ฉันได้ประดับเตียงของฉันด้วย
 ผ้าคลุม เป็นผ้าลินินอียิปต์สีต่างๆ 17 ฉันได้ออบที่นอนของ
 ฉันด้วยมดยอบ กฤษณา และอบเชย 18 มาเถอะ ให้เรามา
 อิ่มด้วยความรักจนรุ่งเช้า ให้เราทำตัวของเราให้ปีติยินดี
 ด้วยความรัก 19 เพราะผิวของฉันไม่อยู่บ้าน เขาไปทางไกล
 20 เขาเอาเงินไปถุกหนึ่ง พอวันเพ็ญเขาจึงกลับมา□ 21 นาง
 หวานล้อมด้วยวาจาโอ้โลม นางบังคับเขาด้วยริมฝีปากที่พูด
 ณะน้ำพระนอ 22 เขาก็ติดตามนางไปทันทีอย่างวัวตัวผู้ไป
 สู่การฆ่า หรืออย่างคนเขลาที่ไปรับโทษที่ซื้อ 23 จนลูกธนู
 ปักเข้าไปถึงตับ อย่างนุกรนเข้าไปหาบวง เขาหาทราบไม่
 ว่านี่มีค่าถึงชีวิต 24 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟัง
 เราและจงตั้งใจต่อถ้อยคำจากปากของเรา 25 อย่าให้ใจของ
 เจ้าหันไปตามทางของนาง อย่าหลงทางไปในวิถีของนางนั้น
 26 เพราะนางได้พืดเหยื่อลงเสียเป็นอันมาก เธอ นางได้ฆ่า
 ชายที่แข็งแรงจำนวนมากเสียแล้ว 27 เรือนของนางเป็นทาง
 ไปสู่รกรก ลงไปถึงห้วงแห่งความตาย

8

การสรรเสริญสติปัญญา

1 ปัญญามีได้ร้องเรียกหรือ ความเข้าใจมิได้เปล่งเสียง
 ของเธอหรือ 2 ณ ที่สูงที่ข้างทาง ที่กลางถนนเธอก็ยืน
 อยู่ 3 ข้างประตู หน้าเมือง ที่ทางเข้ามุข เธอก็ร้องเสียงดัง
 ว่า 4 □โอ บรรดาผู้ชายเอ๋ย เราเรียกเจ้า และเสียงเรียกของ
 เราไปถึงบุตรชายของมนุษย์ 5 โอ คนเขลา จงเข้าใจสติ

ปัญญา คนโง่ทั้งหลาย จงมีใจที่เข้าใจ 6 ฟังซี เพราะเรา จะพูดถึงสิ่งยอดเยี่ยม เพราะสิ่งที่ชอบจะมาจากริมฝีปากของเรา 7 เพราะปากของเราจะกล่าวความจริง ความชั่วร้าย เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อริมฝีปากของเรา 8 บรรดาคำ ปากของเรานั้นชอบธรรม ในนั้นไม่มีคำบิดหรือคำคด 9 คำ เหล่านั้นสำหรับผู้ที่เข้าใจก็ตรงหมด สำหรับผู้พบความรู้ ก็ถูกต้อง 10 จงรับคำสั่งสอนของเราแทนเงิน และความรู้ แทนทองคำอย่างดี 11 เพราะปัญญาดีกว่าทับทิม และสิ่งที่ เจ้าปรารถนาทั้งหมดจะเปรียบเทียบกับปัญญาไม่ได้ 12 เรา คือปัญญา อยู่ในความหยั่งรู้ และเราพบความรู้แห่งความ เฉลียวฉลาด 13 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นความเกลียด ชังความชั่วร้าย เราเกลียดความเยอหยิ่งและความจองหอง และทางของความชั่วร้ายกับปาก ตลบตะแลง 14 เรามีคำ หารือและสติปัญญา เรามีความเข้าใจ เรามีกำลัง 15 โดย เรานี้ แหะละกษัตริย์จึงปกครอง และผู้ครอบครอง จึงตรา กฎหมายที่ยุติธรรม 16 โดยเรานี้ แหะละเจ้านายและขุนนาง ได้ครอบครอง คือบรรดาผู้พิพากษาของแผ่นดินโลก 17 เรา รักบรรดาผู้ที่รักเรา และบรรดาผู้ที่แสวงหาเราอย่างขยัน ช้นแข็งก็พบเรา 18 ความมั่งคั่งและเกียรติอยู่กับเรา เออ ทั้งทรัพย์ศฤงคารที่ทนทานและความชอบธรรม 19 ผลของ เราดีกว่าทองคำ แม้ทองคำเนื้อดี และผลได้ของเราดีกว่า เงินเนื้อบริสุทธิ์ 20 เรานำในทางแห่งความชอบธรรม ใน วิธีทั้งหลายของความยุติธรรม 21 ประสาททรัพย์ศฤงคาร แก่บรรดาผู้ที่รักเรา บรรจุคลังทรัพย์ทั้งหลายของเขา ให้ เต็ม 22 พระเยโฮวาห์ทรงเป็นเจ้าของเราในเมื่อพระองค์ทรง เริ่มงานของพระองค์ ก่อนบรรดาพระราชกิจ โบราณของ พระองค์ 23 เราได้รับการสถาปนาไว้ตั้งแต่ตีกด้าบรรพมา

แล้ว ตั้งแต่แรก ก่อนปฐมกาลของแผ่นดินโลก 24 เราถือกำเนิดมาเมื่อก่อนมีมหาสมุทร เมื่อไม่มีน้ำพุที่มีน้ำมากมาย 25 ก่อนการเนรมิตสร้างภูเขา ก่อนเนินเขา เราก็ถือกำเนิดมาแล้ว 26 ก่อนที่พระองค์ทรงสร้างแผ่นดินโลก ทั้งไร่นาหรือก่อนพงศลีแรกของพิภพ 27 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนาฟ้าสวรรค์ เราอยู่ที่นั่นแล้ว เมื่อพระองค์ทรงลากเส้นรอบวงบนพื้นมหาสมุทร 28 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนาฟ้าเบื้องบน เมื่อพระองค์ทรงกระทำน้ำพุของน้ำบาดาลให้มันไว้ 29 เมื่อพระองค์ทรงกำหนดเขตจำกัดให้แก่ทะเล เพื่อว่าน้ำจะไม่ละเมิดพระบัญชาของพระองค์ เมื่อพระองค์ทรงปักผังรากฐานของพิภพ 30 เราอยู่ข้างพระองค์แล้ว เหมือนผู้ที่พระองค์ทรงเลี้ยงดู เราเป็น ความปีติยินดี ประจำวัน ของพระองค์ เปรมปรีดีอยู่ต่อพระพักตร์พระองค์เสมอ 31 เปรมปรีดีในพิภพที่มีคนอาศัยของพระองค์ และปีติยินดีในบุตรทั้งหลายของมนุษย์ 32 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเรา บรรดาผู้ที่รักษาทางของเราก็อยู่สุขสงบ 33 จงฟังคำสั่งสอนและจงฉลาด และอย่าเพิกเฉยเสีย 34 ผู้ใดที่ฟังเราก็เป็นสุขคือเฝ้าอยู่ที่ประตูรั้วของเราทุกวัน และคอยอยู่ข้างประตูบ้านของเรา 35 เพราะผู้ใดที่พบเราก็พบชีวิต และได้รับความพอพระทัยจากพระเยโฮวาห์ 36 แต่ผู้ที่พลาดขาดเราก็กระทำจิตใจตัวเองให้เจ็บ บรรดาผู้ที่เกลียดชังเราก็รักความมรณา

9

ความ เกรง กลัว พระ เย โฮวาห์ เป็นการ เริ่ม ต้น ของ สติ ปัญญา

1 ปัญญาได้สร้างเรือนของเธอแล้ว เธอได้ตั้งเสาเจ็ดต้น
 2 เธอได้ฆ่าสัตว์ของเธอ ได้ประสมน้ำองุ่นของเธอ ได้จัด
 โต้ะของเธอแล้วด้วย 3 และได้ส่งสาวใช้ของเธอออกไป ส่ง
 เสียงเรียกจากที่สูงที่สุดในเมืองว่า 4 □ผู้ใดที่เป็นคนเขลา
 ให้เขาหันเข้ามาที่นี่□ เธอพูดกับผู้ที่ไร้ความเข้าใจว่า 5 □มา
 ถอะ มารับประทานขนมปังของเรา และดื่มน้ำองุ่นที่เราได้
 ประสม 6 จงทิ้งความเขลาเสีย และดำรงชีวิตอยู่ ดำเนินใน
 ทางของความเข้าใจนั้นเถิด□ 7 ผู้ที่ว่ากล่าวคนมักเยาะเย้ยจะ
 ได้รับความอับอาย และผู้ที่ตักเตือนคนชั่วร้ายจะได้รับความ
 8 อบอุ่น 8 อย่าตักเตือนคนมักเยาะเย้ย เพราะเขาจะเกลียดเจ้า
 จงตักเตือนปราชญ์ และเขาจะรักเจ้า 9 จงให้คำสั่งสอนแก่
 ปราชญ์และเขาจะฉลาดยิ่งขึ้น จงสอนคนชอบธรรมและเขา
 จะเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น 10 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นที่
 เริ่มต้นของปัญญา และซึ่งรู้จักองค์บริสุทธิ์เป็นความเข้าใจ
 11 เนื่องจากเรา วันคืนของเจ้าจะเพิ่มทวีคูณ และปีเดือน
 แห่งชีวิตของเจ้าจะเพิ่มพูน 12 ถ้าเจ้าฉลาด เจ้าก็ฉลาดเพื่อ
 ตนเอง แต่ถ้าเจ้าเยาะเย้ย เจ้าก็จะทนแต่ลำพัง 13 หญิงโง่
 นั้นเสียงเอ็ดอึง นางเชื่อและไม่รู้อะไรเลย 14 เพราะนางนั่ง
 ที่ประตูเรือนของนาง และ ณ ที่นั่งสูงในเมือง 15 พนางร้อง
 เรียกบรรดาผู้ที่ผ่านไป ผู้เดินตรงไปตามทางของเขาว่า 16 □
 ผู้ใดที่เป็นคนเขลา ให้เขาหันเข้ามาที่นี่□ นางพูดกับเขาผู้
 ไร้ความเข้าใจว่า 17 □น้ำที่ขโมยมาหวานดี และขนมที่รับ
 18 ประทานในที่ลับก็อร่อย□ 18 แต่เขาไม่ทราบว่าคนตายอยู่
 ที่นั่น และแขกของนางก็อยู่ในห้วงลึกของนรก

ความเขลาแห่งความชั่วร้ายเปรียบกับสติปัญญาแห่งความชอบธรรม

1 สุภาษิตของซาโลมอน บุตรชายที่ฉลาดกระทำทำให้บิดาายนดี แต่บุตรชายที่โง่เป็นความโศกของมารดาเขา 2 คลังทรัพย์ชั่วร้ายไม่เป็นกำไร แต่ความชอบธรรมช่วยให้พ้นจากความตาย 3 พระเยโฮวาห์จะมีได้ทรงปล่อยให้จิตใจคนชอบธรรมหิว แต่พระองค์ทรงทอดทิ้งทรัพย์สมบัติของคนชั่วร้าย 4 มือที่หย่อนเป็นเหตุให้เกิดความยากจน แต่มือที่ขยันขันแข็งกระทำให้มั่งคั่ง 5 ผู้ที่สำสมไว้ในฤดูแล้งก็เป็นบุตรชายที่ฉลาด แต่ผู้หลบในฤดูเกี่ยวก็เป็นบุตรชายที่นำความอับอายมา 6 พระพรอยู่บนศีรษะของคนชอบธรรม แต่ความทารุณท่วมปากคนชั่วร้าย 7 การระลึกถึงคนชอบธรรมเป็นพระพร แต่ชื่อเสียงของคนชั่วร้ายจะเน่าเสีย 8 ผู้ที่มีใจประกอบด้วยปัญญาจะยอมรับบัญญัติ แต่คนที่พูดโง่งจะล้มลง 9 ผู้ใดที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมก็ดำเนินอย่างมั่นคงดี แต่ผู้ที่ทำทางของตนให้ชั่วก็จะปรากฏแจ่มแก่คนอื่น 10 ผู้ที่ขยิบตาก็ก่อความเศร้าโศก แต่คนที่พูดโง่งจะล้มลง 11 ปากของคนชอบธรรมเป็นบ่อน้ำแห่งชีวิต แต่ความทารุณท่วมปากคนชั่วร้าย 12 ความเกลียดชังเร้าให้เกิดความวิวาท แต่ความรักครอบงำบรรดาความผิดบาปเสีย 13 ที่ริมฝีปากของผู้ที่มีความเข้าใจจะพบปัญญา แต่ไม้เรียวก็เหมาะสำหรับหลังของผู้ที่ขาดความเข้าใจ 14 ประชาญ์ก็สำสมความรู้ไว้ แต่ปากของคนโง่ นำความพินาศมาใกล้ 15 ทรัพย์ศฤงคารของคนมั่งคั่งคือเมืองเข้มแข็งของเขา แต่ความยากจนของคนจนคือความพินาศของเขา 16 ผลงานของคนชอบธรรมนำไปถึงชีวิต แต่ผลของคนชั่วร้ายนำไปถึงบาป 17 เขาผู้รักษาคำสั่งสอนก็อยู่ในวิถีแห่งชีวิต แต่เขาผู้ปฏิเสธคำเตือนสติก็หลงเงินไป 18 เขาผู้ปิดบังความเกลียดชังด้วยริม

ฝีปากมุสา และเขาผู้ออกปากใส่ร้ายเป็นคนโง่ 19 การพูด
 มากก็จะไม่ขาดความผิดบาป แต่เขาผู้ขบถยังริมฝีปากของ
 ตนเป็นผู้ที่ฉลาด 20 ลิ้นของคนชอบธรรมก็เหมือนเงินเนื้อ
 บริสุทธิ์ ความคิดของคนชั่วร้ายมีค่าแต่น้อย 21 ริมฝีปาก
 ของคนชอบธรรมเลี้ยงคนเป็นอันมาก แต่คนโง่ตายเพราะ
 ขาดสติปัญญา 22 พระพรของพระเยโฮวาห์กระทำให้มั่งคั่ง
 และพระองค์มิได้แถมความโศกเศร้าไว้ด้วย 23 คนโง่กระทำ
 ความผิดเหมือนการเล่นสนุก แต่คนที่มีความเข้าใจกอบปร
 ด้วยปัญญา 24 สิ่งใดที่คนชั่วร้ายคิดกลัว มันจะมาถึงเขา แต่
 สิ่งใดที่คนชอบธรรมปรารถนาจะทรงประสาทให้ 25 ลมหมุน
 ผ่านไปฉันใด คนชั่วก็ไม่มีอีกฉันนั้น แต่คนชอบธรรมเป็น
 รากฐานที่อยู่เป็นนิรันดร์ 26 อย่างน้ำส้มกับพิน และคว้นกับตา
 เป็นฉันใด คนเกียจคร้านกับผู้ที่ใช้เขาก็เป็นฉันนั้น 27 ความ
 ย่ำเกรงพระเยโฮวาห์นั้นยืดชีวิตให้ยาวไป แต่ปีเดือนของคน
 ชั่วร้ายนั้นจะสั้นเข้า 28 ความหวังของคนชอบธรรมจะจบลง
 ในความยินดี แต่ความมั่งหวังของคนชั่วร้ายก็จะสูญเปล่า
 29 มรรคาของพระเยโฮวาห์ทรงเป็นกำลังแก่ผู้เที่ยงธรรม แต่
 ผู้กระทำความชั่วช้าจะถูกทำลาย 30 ผู้ชอบธรรมจะไม่ถูกกำ
 จัดเลย แต่คนชั่วร้ายจะไม่ได้อยู่ในแผ่นดิน 31 ปากของคน
 ชอบธรรมนำปัญญาออกมา แต่ลิ้นของคนตลบตะแลงจะถูก
 ตัดออก 32 ริมฝีปากของคนชอบธรรมรู้ว่าอะไรเหมาะสม แต่
 ปากของคนชั่วร้ายรู้ว่าสิ่งใดตลบตะแลง

11

ความจริงเปรียบกับความเท็จ

1 ตราฐูเทียมเทีจั้นเป็นทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาวห์ แต่ลูกตุ้มที่ียงตรงเป็นความปีติยินดีของพระองค์² เมื่อความเยอหยิ่งมาถึง ความอับอายก็มาด้วย แต่ปัญญาอยู่กับคนใจถ่อม³ ความซื่อสัตย์ของคนทีเที่ยงธรรมยอมนำเขา แต่ความคดโกงของคนละเมียดยอมทำลายเขา⁴ ความมั่งคั่งไม่อำนาจกำไรในวันทรงพระพิโรธ แต่ความชอบธรรมช่วยให้พ้นความมรณา⁵ ความชอบธรรมของคนทีไร้ต้านยอมรักษาทางของเขาให้ตรง แต่คนชั่วร้ายจะล้มลงด้วยความชั่วร้ายของเขาเอง⁶ ความชอบธรรมของคนเที่ยงธรรมยอมช่วยเขาให้พ้น แต่คนละเมียดจะถูกราคะของเขาจับเป็นเชลย⁷ เมื่อคนชั่วร้ายตาย ความหวังของเขาจะพินาศ และความมุ่งหวังของคนอธรรมก็สูญเปล่า⁸ คนชอบธรรมรับการช่วยเหลือให้พ้นความลำบาก และคนชั่วร้ายเข้าไปแทนที่⁹ คนหน้าซื่อใจคดทำลายเพื่อนบ้านของเขาด้วยปาก แต่คนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้นด้วยอาศัยความรู้¹⁰ เมื่อคนชอบธรรมอยู่เย็นเป็นสุข บ้านเมืองก็เปรมปรีดี และเมื่อคนชั่วร้ายพินาศ ก็มีเสียงโห่ร้อง¹¹ โดยพรของคนเที่ยงธรรม บ้านเมืองก็เป็นที่ยกย่อง แต่ว่ามีนคว่ำลงโดยปากของคนชั่วร้าย¹² บุคคลทีขาดสติปัญญายอมเหยียดเพื่อนบ้านของตน แต่คนทีมีความเข้าใจก็ยั้งนังอยู่¹³ บุคคลทีเทียวซุบซิบก็เผยความลับ แต่บุคคลทีมีใจสัตย์ซื่อยอมปิดบังสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ได้¹⁴ ทีไหนทีไม่มีคำแนะนำ ประชาชนก็ล้มลง แต่ในที่ซึ่งมีทีปรึกษามากยอมมีความปลอดภัย¹⁵ บุคคลผู้รับประกันคนอื่นจะต้องทนทุกข์ แต่คนทีเกลียดการรับประกันยอมปลอดภัย¹⁶ สตรีงามสง่ายอมได้รับเกียรติ และชายทีมีอำนาจใหญ่โตยอมมั่งคั่ง¹⁷ ชายผู้มีความเอ็นดูยอมให้ประโยชน์แก่จิตใจตน แต่ชายทีดูร้ายยอมทำให้ตัวเองเจ็บปวด¹⁸ บุคคลชั่วร้ายได้ทำงานทีหลอกลวง แต่บุคคลที

หว่านความชอบธรรมจะได้บำเหน็จที่แน่นอน 19 ความชอบธรรมนำไปสู่ชีวิตฉันใด บุคคลผู้ติดตามความชั่วร้ายจะนำไปสู่ความตายของตนเองฉันนั้น 20 คนที่มีใจตลบตะแลงเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คนที่เที่ยงตรงในทางของเขาย่อมเป็นความปิติยินดีของพระองค์ 21 ถึงแม้ใครลงมือช่วยก็ตาม ซึ่งคนชั่วร้ายจะไม่มีโทษนั้นหาไม่ได้ แต่บรรดาเชื้อสายของคนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้น 22 สตรีงามที่ปราศจากความเฉลียวฉลาด ก็เหมือนห่วงทองคำที่จมูกหมู 23 ความปรารถนาของคนชอบธรรมอยู่ในความดีเท่านั้น ความมุ่งหวังของคนชั่วร้ายอยู่ในความพิโรธ 24 บางคุณยังจำหน่ายยิ่งมั่งคั่ง บางคนยังยึดสิ่งที่ควรจำหน่ายไว้ยิ่งซัดสนก็มี 25 บุคคลที่ใจกว้างขวางย่อมได้รับความมั่งคั่ง บุคคลที่รดน้ำ เขาเองจะรับการรดน้ำ 26 ประชาชนจะแช่งบุคคลที่กักข้าว แต่พระพรจะอยู่บนศิระษะของผู้ที่ขายข้าว 27 บุคคลผู้แสวงหาความดี ก็แสวงหาความพอใจ แต่ความชั่วร้ายมาถึงผู้ที่เสาะหามัน 28 บุคคลผู้วางใจในความมั่งคั่งของตนจะล้มละลาย แต่คนชอบธรรมจะรุ่งเรืองอย่างไรไม่เชียว 29 บุคคลผู้ทำให้ครวเรื่อนของเขาลำบากจะรับลมเป็นมรดก และคนโง่จะเป็นคนใช้ของคนที่มีใจฉลาด 30 ผลของคนชอบธรรมเป็นต้นไม้แห่งชีวิต และผู้ชนะวิญญาณก็มีสติปัญญา 31 ดูเถิด แม้คนชอบธรรมอาจจะถูกทำโทษในแผ่นดินโลก คนชั่วร้ายและคนบาปจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด

12

ความชอบธรรมเปรียบกับความชั่วร้าย

1 ผู้ใดที่รักคำสั่งสอนก็รักความรู้ แต่บุคคลที่เกลียดการตักเตือนก็เป็นคนโง่ 2 คนดีเป็นที่โปรดปรานของพระเยโฮ

วาท แต่คนที่คิดการชั่วร้ายพระองค์จะทรงตำหนิ 3 คนจะตั้งอยู่ด้วยความชั่วร้ายไม่ได้ แต่รากของคนชอบธรรมจะไม่รู้จักเคลื่อนย้าย 4 ภรรยาดีเป็นมงกุฎของสามีตน แต่นางผู้ที่น่าความอับอายมาก็เหมือนความเปื้อนเฝ้าในกระดุกสามี 5 ความคิดของคนชอบธรรมนั้นยุติธรรม แต่คำหาหรือของคนชั่วร้ายนั้นหลอกลวง 6 ถ้อยคำของคนชั่วร้ายหมอบคอบเอาโลहित แต่ปากของคนเที่ยงธรรมจะช่วยคนให้รอดพ้น 7 คนชั่วร้ายคว่ำแล้วและไม่มีอีก แต่เรือนของคนชอบธรรมยังดำรงอยู่ 8 คนจะได้คำชมเชยตามสติปัญญาของเขา แต่คนที่ความคิดตลบตะแลงจะเป็นที่ดูหมิ่น 9 ผู้ที่ถูกสับประมาทและมีคนรับใช้ ก็ดีกว่าคนที่ยกย่องตนเองแต่ขาดอาหาร 10 คนชอบธรรมย่อมเห็นแก่ชีวิตสัตว์ของเขา แต่ความกรุณาของคนชั่วร้ายคือความดุร้าย 11 บุคคลที่ไถนาของตนจะมีอาหารอุดม แต่บุคคลที่ติดตามคนไร้สาระก็ขาดความเข้าใจ 12 คนชั่วร้ายปรารถนาตาข่ายของคนเลว แต่รากของคนชอบธรรมย่อมออกผล 13 คนชั่วร้ายย่อมติดบ่วงโดยการละเมิดแห่งริมฝีปากของตน แต่คนชอบธรรมจะหนีพ้นจากความลำบาก 14 จากผลแห่งปากของตนคนก็อิมใจในความดี และผลงานแห่งมือของเขาก็จะกลับมามาหาเขา 15 ทางของคนโง่นั้นถูกต้องในสายตาของเขาเอง แต่คนที่ยอมฟังคำแนะนำก็ฉลาด 16 จะรู้ความโกรธของคนโง่ได้ทันที แต่คนที่หยิ่งรู้ย่อมปิดบังความอับอาย 17 บุคคลผู้พูดความจริงกล่าวความชอบธรรม แต่พยานเท็จกล่าวคำหลอกลวง 18 มีบางคนที่คำพูดพล่อยๆของเขาเหมือนดาบแทง แต่ลิ้นของปราชญ์นำการรักษามาให้ 19 ริมฝีปากที่พูดจริงจะทนอยู่ได้เป็นนิรันดร์ แต่ลิ้นที่พูดมุสาอยู่ได้เพียงประเดี๋ยวเดียว 20 ความหลอกลวงอยู่ในใจของบรรดาผู้คิดแผนการชั่วร้าย แต่บรรดาผู้กะแผนงานแห่งสันติภาพมีความชื่นบาน

21 ไม่มีความชั่วตกอยู่กับคนชอบธรรม แต่คนชั่วร้ายจะเต็มด้วยความร้าย 22 ริมฝีปากที่พูดมุสาเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คนทั้งหลายที่ประพฤติอย่างจริงใจเป็นความปิติยินดีของพระองค์ 23 คนที่หยิ่งรู้ย่อมเก็บความรู้ไว้ แต่ใจคน โง่ป่า ร้องความ โง่เขลา 24 มือของคนที่ยืนยัน แข็งจะครอบครอง ฝ่ายคนเกียจคร้านจะถูกบังคับให้ทำงานโยธา 25 ความกระวนกระวายในใจของมนุษย์ถ่วงเขาลง แต่ถ้อยคำที่ดีกระทำให้เขาชื่นชม 26 คนชอบธรรมประเสริฐกว่าเพื่อนบ้านของตน แต่ทางของคนชั่วร้ายชักจูงพวกเขาให้หลง 27 คนเกียจคร้านจะไม่ปึงเหยื่อที่เขาล่ามา แต่ทรัพย์ศฤงคารของคนขยันขันแข็งมีค่า 28 ในวิถีของความชอบธรรมมีชีวิต และในทางนั้นไม่มีความมรณา

13

บุตรชายที่ฉลาด คือพระพรแห่งความชอบธรรม

1 บุตรชายที่ฉลาดฟังคำสั่งสอนของบิดาตน แต่คนมักเยาะเย้ยไม่ฟังคำขนานบ 2 คนจะกินของดีจากผลปากของตน แต่จิตใจของคนละเมียดจะกินความทารุณ 3 บุคคลที่ระแวดระวังปากของเขาจะสงวนชีวิตของเขา แต่บุคคลที่เปิดริมฝีปากกว้างก็จะมาถึงความพินาศ 4 วิญญาณของคนเกียจคร้านยังอยากอยู่ แต่ไม่ได้อะไรเลย ฝ่ายวิญญาณของคนขยันจะอ้วนพี 5 คนชอบธรรมเกลียดความเท็จ แต่คนชั่วร้ายประพฤติน่ารังเกียจและน่าอดสู 6 ความชอบธรรมระแวดระวังผู้ที่ทางของเขาเที่ยงธรรม แต่ความชั่วร้ายคว่ำคนบาป 7 คนที่ว่าตนมั่งคั่ง แต่ไม่มีอะไรเลยก็มี คนที่ว่าตนเป็นคนจน แต่มีทรัพย์ศฤงคารเป็นอันมากก็มีอยู่ 8 ค่าไถ่ชีวิตของคนคือทรัพย์ศฤงคารของเขา แต่คนยากจนไม่ฟังคำติ

เดียน 9 สว่างของคนชอบธรรมก็เปรมปรีดี แต่ประทีปของ
คนชั่วร้ายจะถูกดับ 10 เพราะความทะนงตัวเท่านั้นการวิวาท
จึงเกิดขึ้น แต่ปัญญาอยู่กับบรรดาผู้ที่รับคำแนะนำ 11 ทรัพย์
ศฤงคารที่ได้มาโดยโชคลากจะยอบแยบลง แต่บุคคลที่สำ
สมโดยการทำงานจะได้เพิ่มพูนขึ้น 12 ความหวังที่ถูกหน่วงไว้
ทำให้ใจเจ็บช้ำ แต่ความปรารถนาที่สำเร็จแล้วเป็นต้นไม้แห่ง
ชีวิต 13 บุคคลผู้ดูหมิ่นพระวจนะจะถูกทำลาย แต่บุคคล
ผู้เกรงกลัวพระบัญญัติจะได้รับบำเหน็จ 14 กฎเกณฑ์ของ
ปราชญ์เป็นน้ำพุแห่งชีวิต เพื่อจะออกไปให้พ้นจากบ่วงของ
ความมรณา 15 ความเข้าใจที่ดีก็ได้รับความโปรดปราน แต่
หนทางของคนละเมียดก็ยากนัก 16 บรรดาคนที่หยิ่งรู้กระทำ
ทุกอย่างด้วยความรู้ แต่คนโง่ก็อวดความโง่ของตน 17
ผู้สื่อสารที่ชั่วร้ายหลงไปในความร้าย แต่ทูตที่สัตย์ซื่อ นำ
การรักษามาให้ 18 ความยากจนและความอดสูมาถึงบุคคล
ที่เพิกเฉยต่อคำสั่งสอน แต่บุคคลที่สนใจคำตักเตือนก็ได้
รับเกียรติ 19 ความปรารถนาที่สัมฤทธิ์ผลเป็นสิ่งหอมหวาน
สำหรับจิตวิญญาณ แต่เป็นความสะอิดสะเอียนแก่คนโง่ที่จะ
ละเสียจากความชั่วร้าย 20 บุคคลที่เดินกับปราชญ์จะกลายเป็น
คนฉลาด แต่เพื่อนฝูงของคนโง่จะถูกทำลาย 21 ความ
ชั่วร้ายตามติดคนบาป แต่คนชอบธรรมจะได้รับ ความดี
เป็นบำเหน็จ 22 คนดีก็ละมรดกไว้ให้แก่หลานๆ แต่ทรัพย์
ศฤงคารของคนบาปนั้นสำสมไว้ให้คนชอบธรรม 23 ดินที่
คนยากจนไถไว้ก็เกิดผลอุดม แต่สิ่งของถูกทำลายได้เพราะ
ขาดความยุติธรรม 24 บุคคลที่สงวนไม้เรียวก็เกลียดบุตรชาย
ของตน แต่ผู้ที่รักเขาพยายามตีสอนเขาทันเวลา 25 คนชอบ
ธรรมรับประทานได้จนพอใจ แต่ห้องของคนชั่วร้ายจะหิว

14

คนฉลาดเปรียบกับคนเขลา คนมั่งมีเปรียบกับคนยากจน

1 ผู้หญิงทั้งหลายที่มีสติปัญญาสร้างเรือนของเธอขึ้น แต่ผู้หญิงที่โง่ริ้อมันลงด้วยมือตนเอง 2 บุคคลผู้ดำเนินในความเที่ยงธรรมเกรงกลัวพระเจ้า แต่บุคคลที่คดเคี้ยวในทางของเขาก็ดูหมิ่นพระองค์ 3 ในปากของคนโง่มีไม้เรียวแห่งความโอหัง แต่ริมฝีปากของปราชญ์จะสงวนเขาไว้ 4 ที่ไหนที่ไม่มีวัวผู้ ที่นั่นรางหญ้าสะอาด แต่พืชผลอุดมได้มาด้วยแรงวัว 5 พยานที่สัตย์ซื่อจะไม่มุสา แต่พยานเท็จจะกล่าวคำมุสา 6 คนมักเยาะเย้ยแสวงหาปัญญาเสียเปล่า แต่ความรู้นั้นก็ง่ายแก่คนที่มีความเข้าใจ 7 จงไปให้พ้นหน้าคนโง่เมื่อเจ้าไม่พบริมฝีปากแห่งความรู้ในตัวเขา 8 ปัญญาของคนหยิ่งรู้คือการเข้าใจทางของเขา แต่ความโง่ของคนโง่เป็นที่หลอกลวง 9 คนโง่เขลาเยาะเย้ยเรื่องความพิศบาป แต่ในท่ามกลางคนชอบธรรมก็มีความโปรดปราน 10 จิตใจรู้ความขมขื่นของใจเอง และไม่มีใครอื่นมาเข้าส่วนความชื่นบานของมัน 11 เรือนของคนชั่วร้ายจะถูกคว่ำ แต่เดินที่ของคนเที่ยงธรรมจะรุ่งเรือง 12 มีทางหนึ่งซึ่งคนเราดูเหมือนถูก แต่มันสิ้นสุดลงที่ทางของความมรณา 13 แม้ใจของคนชั่วเหวาก็เศร้า และที่สุดของความชื่นบานนั้นคือความโศกสลด 14 คนที่มีใจหั่นกลับจะได้ผลจากทางของเขาจนเต็ม และคนดีก็จะได้ผลดีแห่งการกระทำของเขา 15 คนเขลาเชื่อถือวาจาทุกอย่าง แต่คนหยิ่งรู้มองดูว่าเขากำลังไปทางไหน 16 คนมีปัญญาก็เกรงกลัวและหันเสียจากความชั่วร้าย แต่คนโง่เดือดดาลด้วยความมั่นใจ 17 คนโมโหขับพลังประพฤติโง่เขลา และคนวางแผนชั่วร้ายเป็นที่เกลียดชัง 18 คนเขลาได้

ความโง่เป็นมรดก แต่คนหยิ่งรู้ก็มีความรู้เป็นมงกุฏ 19 คนชั่วร้ายกราบคนดี และคนชั่วร้ายกราบอยู่ที่ประตูเมืองของคนชอบธรรม 20 คนยากจนนั้นแม้เพื่อนบ้านของตนก็รังเกียจ แต่คนมั่งคั่งมีสหายมากมาย 21 บุคคลที่ดูหมิ่นเพื่อนบ้านของตนก็ทำบาป แต่บุคคลที่เอ็นดูคนยากจนก็เป็นสุข 22 คนที่คิดการชั่วนั้น ไม่ผิดหรือ บรรดาผู้ที่คิดการดีก็จะพบความเมตตาและความจริง 23 มีกำไรอยู่ในงานทุกอย่าง การเพียงแต่พูดแห่งริมฝีปากนั้น ไน้มไปทางความขาดแคลน 24 มงกุฏของปราชญ์คือความมั่งคั่งของตน แต่ความโง่ของคนโง่คือความเขลา 25 พยาน ซื่อตรงจะช่วยชีวิตให้รอด แต่พยานหลอกลวงจะกล่าวคำมูสา 26 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์ทำให้คนอยู่อย่างมั่นใจมาก ลูกหลานของเขาจะมีที่ลี้ภัย 27 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นน้ำพุแห่งชีวิต เพื่อผู้หนึ่งผู้ใดจะหลีกเลี่ยงจากบ่วงของความมรณาได้ 28 ในมวลประชาชนก็มีศักดิ์ศรีของกษัตริย์ แต่ไร้ประชาชนเจ้านายก็ถูกทำลาย 29 บุคคลที่โกรธช้ำก็มีความเข้าใจมาก แต่บุคคลที่ไม่โห่เรือกบฏของความโง่ 30 ใจที่สงบให้ชีวิตแก่เนื้อหนัง แต่ความริษยากระทำให้กระดูกผุ 31 บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจน ดูถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา แต่บุคคลที่ถวายเกียรติแด่พระองค์ก็เอ็นดูต่อคนขัดสน 32 คนชั่วร้ายก็ถูกไล่ออกตามการกระทำชั่วร้ายของเขา แต่คนชอบธรรมมีความหวังในความมรณาของเขา 33 ปัญญาอาศัยอยู่ในใจของคนที่มีความเข้าใจ แต่สิ่งซึ่งอยู่ท่ามกลางบรรดาคนโง่ก็ปรากฏตัว 34 ความชอบธรรมเช็ดซูประชาชาติหนึ่งๆ แต่บาปเป็นเหตุให้ชนชาติหนึ่งๆถูกตำหนิ 35 ข้าราชการที่เฉลียวฉลาดก็ได้รับความโปรดปรานจากกษัตริย์ แต่พระพิโรธของพระองค์ก็ตกลงบนผู้ที่ประพฤติน่าละอาย

15

ความดีเปรียบกับความชั่วร้าย

1 คำตอบอ่อนหวานทำให้ความโกรธเกรี้ยวหันไปเสีย แต่คำกักขฬะเร้าโทสะ 2 ลิ้นของปราชญ์ใช้ความรู้อย่างถูกต้อง แต่ปากของคนโง่เทความโง่ออกมา 3 พระเนตรของพระเยโฮวาห์อยู่ในทุกแห่งหน ทรงเฝ้าดูคนชั่วและคนดี 4 ลิ้นที่สุภาพเป็นต้นไม้แห่งชีวิต แต่ลิ้นตลบตะแลงทำน้ำใจให้แตกสลาย 5 คนโง่ดูหมิ่นคำสั่งสอนของบิดาตน แต่ผู้ที่สนใจคำตักเตือนเป็นผู้หยิ่ง 6 ในเรือนของคนชอบธรรมมีคลังทรัพย์มาก แต่ความลำบากตกอยู่กับรายใต้ของคนชั่วร้าย 7 ริมฝีปากของปราชญ์กระจายความรู้ แต่ความคิดของคนโง่หาเป็นเช่นนั้นไม่ 8 เครื่องสักการบูชาของคนชั่วร้ายเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คำอธิษฐานของคนเที่ยงธรรมเป็นความปีติยินดีของพระองค์ 9 ทางของคนชั่วร้ายเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่พระองค์ทรงรักผู้ที่ติดตามความชอบธรรม 10 ผู้ที่ทอดทิ้งทางดีนับว่าการทำโทษเป็นสิ่งที่หนักใจ บุคคลผู้เกลียดคำเตือนสติจะตายเปล่า 11 นรกและแดนพินาศก็ประจักษ์แจ่มอยู่เฉพาะพระพักตร์พระเยโฮวาห์ ใจแห่งบุตรทั้งหลายของมนุษย์จะแจ่มเฉพาะพระองค์ยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด 12 คนมักเยาะเย้ยไม่รักคนที่ตักเตือนเขา ทั้งเขาจะไม่ไปหาปราชญ์ 13 ใจที่รำเริงกระทำให้สีหน้าแจ่มใส แต่โดยความเศร้าในใจดวงจิตก็ແหลกสลายไป 14 ใจของบุคคลผู้มีความเข้าใจก็แสวงหาความรู้ แต่ปากของคนโง่กินความโง่เป็นอาหาร 15 ทุกๆวันของคนที่ถูกใจก็ร้าย แต่คนที่มีใจรำเริงมีการเลี้ยงต่อเนื่องกัน 16 มีทรัพย์น้อยแต่มีความยำเกรงพระเยโฮวาห์ ดีกว่ามีคลังทรัพย์ใหญ่ แต่มีความลำบากอยู่ด้วย 17 กินผักเป็น

อาหารในที่ที่มีความรักก็ดีกว่ากินเนื้อวัวอ้วนพร้อมกับความเกลียดชังอยู่ด้วย 18 คนใจร้อนเร้าการวิวาท แต่บุคคลผู้ไกรธเข้าก็ระงับการชิงดี 19 ทางของคนเกียจคร้านเหมือนรื้อต้นไม้หนาม แต่วิถีของคนชอบธรรมเป็นทางหลวงราบเสมอ 20 บุตรชายที่ฉลาดกระทำให้อบิดายินดี แต่คนโง่ดูหมิ่นมารดาของตน 21 ความโง่เป็นความขึ้นบานแก่บุคคลผู้ไม่มีสติปัญญา แต่คนที่มีความเข้าใจจะดำเนินในความเที่ยงธรรม 22 ปราศจากการปรึกษาหารือ แผนงานก็ล้มเหลว แต่มีผู้แนะนำมากมาย แผนงานนั้นก็สำเร็จ 23 คำตอบจากปากที่เหมาะสมก็เป็นความขึ้นบานแก่คน คำเดียวที่ถูกกาลเทศะก็ดีจริงๆ 24 ทางแห่งชีวิตนำคนฉลาดขึ้นไปสู่เบื้องบน เพื่อเขาจะได้หลีกเลี่ยงจากนรกเบื้องล่าง 25 พระเยโฮวาห์จะทรงรื้อเรือนของคนเย่อหยิ่ง แต่ให้ขอบเขตของหญิงม่ายคงอยู่ 26 ความคิดทั้งหลายของคนชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่ถ้อยคำของคนบริสุทธิ์เป็นถ้อยคำที่พอพระทัย 27 บุคคลผู้ตะกละหากำไรก็กระทำความลำบากแก่ครัวเรือนของตน แต่บุคคลผู้เกลียดสินบนจะมีชีวิตอยู่ 28 ใจของคนชอบธรรมรำพึงว่าจะตอบอย่างไร แต่ปากของคนชั่วร้ายเทสิ่งชั่วร้ายออก 29 พระเยโฮวาห์ทรงอยู่ห่างไกลจากคนชั่วร้าย แต่พระองค์ทรงสถิตคำอธิษฐานของคนชอบธรรม 30 สว่างของตาทำให้ใจเปรมปรีดี และข่าวดีกระทำให้อกระดูกสดชื่น 31 หูที่ฟังคำตักเตือนที่ให้ชีวิตจะอยู่ท่ามกลางปราชญ์ 32 บุคคลผู้เพิกเฉยต่อคำสั่งสอนก็ดูหมิ่นจิตใจตนเอง แต่บุคคลผู้ฟังคำตักเตือนก็ได้ความเข้าใจ 33 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นการสอนให้เกิดปัญญา และความถ่อมใจเดินอยู่ข้างหน้าเกียรติ

16

ความดีเปรียบกับความชั่วร้าย

1 ทั้งแผนงานของจิตใจมนุษย์ และคำตอบของลิ้น มาจาก พระเยโฮวาห์² ทางทั้งสี่ของมนุษย์ก็สะอาดในสายตาของเขาเอง แต่พระเยโฮวาห์ทรงชั่งจิตใจ³ จงมอบงานของเจ้าไว้กับพระเยโฮวาห์ และแผนงานของเจ้าจะได้รับการสถาปนาไว้⁴ พระเยโฮวาห์ทรงสร้างทุกสิ่งไว้เพื่อพระองค์เอง แม้คนชั่วร้ายก็เพื่อวันชั่วร้าย⁵ ทุกคนที่มีความเย่อหยิ่งในใจก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ ถึงแม้มือประสานมือช่วยกัน เขาจะพันโทษก็หามิได้⁶ ความเมตตาและความจริงได้ลบความชั่วช้า และคนหลีกเลี่ยงความชั่วร้ายได้โดยความยำเกรงพระเยโฮวาห์⁷ เมื่อทางของมนุษย์เป็นหนีโพรตปรานแต่พระเยโฮวาห์ แม้ศัตรูของเขานั้นพระองค์ก็ทรงกระทำให้คืนดีกับเขาได้⁸ มีแต่น้อยแต่มีความชอบธรรมก็ดีกว่ามีรายได้มากด้วยยอยุติธรรม⁹ ใจของมนุษย์กะแผนงานทางของเขา แต่พระเยโฮวาห์ทรงนำอย่างเท่าของเขา¹⁰ คำตัดสินอันมาจากพระเจ้าอยู่ที่ริมฝีพระโอษฐ์ของกษัตริย์ พระโอษฐ์ของพระองค์ไม่ละเมิดในการพิพากษา¹¹ ตราชูและตาชั่งเที่ยงตรงเป็นของพระเยโฮวาห์ ลูกดุ่มทึ่งสิ้นในถุงเป็นพระราชกิจของพระองค์¹² การกระทำความชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าเกลียดน่าชังต่อกษัตริย์ เพราะว่าบัลลังก์นั้นถูกสถาปนาไว้ด้วยความชอบธรรม¹³ ริมฝีปากที่ชอบธรรมเป็นที่ปีติยินดีแก่กษัตริย์ และพระองค์ทรงรักบุคคลผู้พูดสิ่งที่ถูก¹⁴ พระพิโรธของกษัตริย์เป็นผู้สื่อสารของความมรณา แต่ปราชญ์จะระงับเสียได้¹⁵ ในความพองใสจากสีพระพักตร์ของกษัตริย์ก็มีชีวิต และความโพรตปรานของพระองค์ก็เหมือนเมฆฝนปลายฤดู¹⁶ ได้ปัญญาที่ดีกว่า

ได้ทองคำสักเท่าใด ที่จะได้รับความเข้าใจก็ดีกว่าเลือกเอา
 เงิน 17 ทางหลวงของคนเที่ยงธรรมหันออกจากความชั่ว
 ร้าย บุคคลผู้ระแวงระวังทางของตนก็สงวนชีวิตของเขา
 ไว้ 18 ความเยอหยิ่งเดินหน้าการถูกทำลาย และจิตใจที่โง่
 นำหน้าการล้ม 19 ที่จะเป็นคนมีใจถ่อมอยู่กับคนยากจนก็ดี
 กว่าแบ่งของริบมาได้กับคนเยอหยิ่ง 20 บุคคลผู้จัดการธุรกิจ
 อย่างเฉลียวฉลาดจะพบของดี และคนที่วางใจในพระเย
 โสวาห์จะเป็นสุข 21 คนใจฉลาดเรียกว่าเป็นคนมีความพินิจ
 และความหวานแห่งริมฝีปากเพิ่มความเรียนรู้ 22 ความเข้าใจ
 เป็นน้ำพุแห่งชีวิตแก่ผู้ที่มีความเข้าใจ แต่คำสั่งสอนของ
 คนโง่เป็นความโง่เขลา 23 ใจของปราชญ์กระทำใหปากของ
 เขาสุขุม และเพิ่มการเรียนรู้แก่ริมฝีปากของเขา 24 ถ้อยคำ
 เข้มข้นเหมือนรวงผึ้ง เป็นความหวานแก่จิตวิญญาณ และ
 เป็นอนามัยแก่กระดูก 25 มีทางหนึ่งซึ่งคนเราดูเหมือนถูก
 แต่มันสิ้นสุดลงที่ทางของความมรณา 26 คนที่ทำงานก็
 ทำงานเพื่อตนเอง เพราะปากของเขากระตุ้นเขาไป 27 คน
 อธรรมขุดค้นความชั่ว และในริมฝีปากของเขาเหมือนอย่าง
 ไฟลวก 28 คนตลบตะแลงแพร่การวิวาท และผู้กระซิบก็แยก
 เพื่อนสนิทออกจากกัน 29 คนทารุณล่อชวนเพื่อนบ้านของ
 เขา และนำเขาไปในทางที่ไม่ดี 30 เขาขยิบตากะแผนงานที่
 ตลบตะแลง เขาแม้ริมฝีปากของเขานำความชั่วร้ายให้เกิด
 ขึ้น 31 ศิระษะที่มีผมหงอกเป็นมงกุฎแห่งสง่าราศี ถ้าพบในทาง
 แห่งความชอบธรรม 32 บุคคลผู้โกรธช้ำก็ดีกว่าคนมีกำลัง
 มาก และบุคคลผู้ปกครองจิตใจของตนเองก็ดีกว่าผู้ที่ตีเมือง
 ได้ 33 สลากุนั้นเขาทอดลงที่ตัก แต่การตัดสินมาจากพระเย
 โสวาห์ทั้งสิ้น

17

คำสั่งสอนเรื่องความดีกับความชั่วร้าย

1 เสบียงกริ่งหนอยหนึ่งพร้อมกับความสงบ ดีกว่าเรือนที่มีเครื่องสักการบูชาเต็มพร้อมกับการวิวาท 2 ทาสที่เฉลียวฉลาดจะปกครองบุตรชายผู้ประพฤติกความละอาย และจะได้ส่วนแบ่งมรดกเท่ากับพวกพี่น้อง 3 เขามีไว้สำหรับเงิน และเตาถลุงมีไว้สำหรับทองคำ และพระเยโฮวาห์ทรงทดลองใจ 4 ผู้กระทำความชั่ว ฟังริมฝีปากเท็จ และคนมุสาเงี้ยวหูแก่ลั่นเหลวไหล 5 บุคคลที่เขี้ยหยันคนยากจนก็ดูถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา บุคคลที่ยินดีเมื่อมีความลำบากยากเย็นจะไม่มีโทษหามิได้ 6 หลานๆเป็นมงกุฎของคนแก่ และสง่าราศีของบุตรคือบิดาของเขา 7 วาจาสะละสลวยไม่เหมาะแก่คนโง่ฉันทใด ริมฝีปากที่มุสาแย้งไม่เหมาะแก่เจ้านายฉันทนั้น 8 ของกำนัลก็เป็นเหมือนเพชรพลอยในสายตาของเจ้าของ ไม่ว่าจะหันไปทางไหนก็เจริญรุ่งเรืองทางนั้น 9 บุคคลผู้ปิดบังการละเมิดก็เสาะหาความรัก แต่คนกล่าวเรื่องนั้นซ้ำซากก็ทำให้เพื่อนสนิทแยกจากกัน 10 คำขนาบเข้าไปในคนฉลาดลึกกว่าเขี้ยคนโง่สักร้อยที่ 11 คนชั่วร้ายก็แสวงแต่การภักดิ์ ฉะนั้นจะมีผู้สื่อสารดูร้ายไปสู่เขา 12 ให้คนไปพบแม่หมีที่ลูกถูกขโมยไป ยังดีกว่าไปพบคนโง่ในความโง่ของเขา 13 ถ้าคนหนึ่งคนใดทำชั่วตอบแทนความดี ความชั่วจะไม่พรากจากเรือนของคนนั้น 14 เมื่อเริ่มต้นวิวาทก็เหมือนปล่อยน้ำให้ไหล ฉะนั้นจงเลิกเสียก่อนเกิดการวิวาท 15 ผู้ที่ช่วยให้คนชั่วร้ายเป็นฝ่ายถูกและผู้ที่ยับยั้งคนชอบธรรม ทั้งสองก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ 16 ทำไมคนโง่จึงมีเงินในมือเพื่อซื้อปัญญา ในเมื่อเขาไม่มีความคิด 17 มิตรสหายก็มีความรักอยู่ทุกเวลา และพี่น้องก็เกิดมาเพื่อช่วยกัน

ยามทุกซัยก 18 คนที่ไม่มีความเข้าใจก็ให้คำปฎิญาณ และเป็นผู้รับประกันต่อหน้าเพื่อนของตน 19 บุคคลผู้รักการละเมียดก็รักการวิวาท บุคคลผู้ทำประตู่เรือนของเขาให้สูงก็แสวงการทำลาย 20 ผู้หนึ่งผู้ใดมีใจตลบตะแลงก็ไม่พบสิ่งที่ดีอันใด และผู้ที่ลั่นวิปลาสก็ตกอยู่ในความยากลำบาก 21 บิดาที่มีบุตรโหดก็มีความโศก และบิดาของคนโง่ไม่มีความชื่นบาน 22 ใจร้ายเป็นยาอย่างดี แต่จิตใจที่หมดมานะทำให้กระดูกแห้ง 23 คนชั่วร้ายรับสินบนจากอกเสือเพื่อผันแปรทางแห่งความยุติธรรม 24 คนที่มีความเข้าใจมุ่งหน้าของเขาตรงไปสู่ปัญญา แต่ตาของคนโง่อยู่ที่สุดปลายแผ่นดินโลก 25 บุตรชายโง่เป็นที่โศกสลดแก่บิดา และเป็นความขมขื่นแก่สตรีผู้ให้กำเนิด 26 ที่จะปรับคนชอบธรรมก็ไม่ดี ที่จะโอบเจ้านายเพราะเหตุความเที่ยงตรงก็ผิด 27 บุคคลที่ยับยั้งถ้อยคำของเขาเป็นคนมีความรู้ และบุคคลผู้มีจิตใจเยือกเย็นเป็นคนมีความเข้าใจ 28 ถึงคนโง่หากนิ่งเสียก็นับว่าเป็นคนฉลาด คนที่หุบริมฝีปากของเขาก็ นับว่าเป็นคนมีความเข้าใจ

18

คำสั่งสอนเรื่องความชอบธรรม

1 คนที่ปลื้มตัวไปจากผู้อื่น จงใจกระทำตามใจตนเอง และค่านคติแห่งสติปัญญาทั้งหลาย 2 คนโง่ไม่เพลิดเพลินในความเข้าใจ แต่เพลิดเพลินในการแสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น 3 เมื่อคนชั่วร้ายมาถึง ความหมิ่นประมาทก็มาด้วย และความอดสูมาก็กับความไร้เกียรติ 4 คำปากของคนเราเป็นน้ำลิก น้ำพุแห่งปัญญาเหมือนลำธารน้ำเขียว 5 ที่จะล่าเอียงเข้าข้างคนชั่วร้ายเพื่อจะบังคับคนชอบธรรมเรื่องความยุติ

ธรรมก็ไม่ดี 6 ริมฝีปากของคนโง่คือการวิวาทมา และปาก
 ของเขาก็เชื่อเชิญการโบาย 7 ปากของคนโง่เป็นสิ่งทำลาย
 ตัวเขาเอง และริมฝีปากของเขาก็เป็นบ่วงดักจิตใจตนเอง
 8 ถ้อยคำของผู้กระซิบนินทาก็เหมือนบาดแผล มันลงไปยัง
 ส่วนข้างในของร่างกาย 9 แล้วบุคคลที่หย่อนยานในการงาน
 ก็เป็นพี่น้องกับคนเจ้าทำลาย 10 พระนามของพระเยโฮวาห์
 เป็นป้อมเข็มแข็ง คนชอบธรรมวิ่งเข้าไปในนั้นและปลอดภัย
 11 ทรัพย์ศฤงคารของเศรษฐีเป็นเมืองเข็มแข็งของเขา และ
 เป็นเหมือนกำแพงสูงตามความคิดเห็นของเขา 12 ใจของ
 คนก็จ้องหองก่อนถึงการถูกทำลาย แต่ความถ่อมใจเดินอยู่
 หน้าเกียรติ 13 ถ้าคนหนึ่งคนใดตอบก่อนที่เขาได้ยิน ก็เป็น
 ความโง่และความอับอายของเขา 14 จิตใจของคนจะทนต่อ
 ความเจ็บป่วยได้ แต่จิตใจที่ซอกซำใครจะทนได้เล่า 15 ใจ
 ของคนหยิ่งรู้ย่อมหาความรู้ และหูของปราชญ์แสวงความ
 รู้ 16 ของกำนัลของผู้หนึ่งผู้ใดยอมเปิดทางให้ผู้นั้น และนำ
 เขามาถึงคนใหญ่คนโต 17 บุคคลผู้ถ่อมคติของตนก่อนก็
 ดูเหมือนเป็นฝ่ายถูก จนกว่าฝ่ายตรงข้ามจะมาสอบสวนเขา
 18 การจับสลากกระทำให้การทะเลาะสิ้นสุด และตัดสินคู่โต้
 แย่งที่มีกำลัง 19 การคืนดีกันกับพี่น้องที่สัดดกันแล้วก็ยาก
 กว่า การชนะเมืองที่เข้มแข็ง และการทะเลาะวิวาทของเขา
 เหมือนดालที่ป้อมปรากการ 20 ท้องจะอิมก็จากผลแห่งปาก
 ของเขา เขาจะหน้าใจเพราะผลอันเกิดจากริมฝีปากของตน
 21 ความตายและความเป็นอยู่ที่อำนาจของลิ้น และบรรดาผู้
 ที่รักมันก็จะกินผลของมัน 22 บุคคลที่พบภรรยา ก็พบของดี
 และได้ความโปรดปรานจากพระเยโฮวาห์ 23 คนยากจนใช้
 คำวิงวอน แต่คนมั่งคั่งตอบเสียงห้วนๆ 24 คนที่มีเพื่อนต้อง
 แสร้งทำเป็นเพื่อน แต่มีมิตรคนหนึ่งก็ใกล้ชิดยิ่งกว่าพี่น้อง

19

คนฉลาดเปรียบกับคนโง่เขลา

1 คนยากจนผู้ดำเนินในความซื่อสัตย์ของเขา ดีกว่าคนที่มีริมฝีปากตลบตะแลงและเป็นคนโง่ 2 แล้วการที่จิตใจคนไม่มีความรู้ก็ไม่ดี และบุคคลที่เร่งเท้าหนักก็มักพลาดผิด 3 ความโง่ของคนใดนำความพินาศมาถึงเขา และใจของเขาเกรี้ยวกราดต่อพระเยโฮวาห์ 4 ทรัพย์ศฤงคารเพิ่มเพื่อนเป็นอันมาก แต่คนยากจนก็ถูกเพื่อนของเขาร้างไป 5 พยานเท็จจะไม่ได้รับโทษหามิได้ และบุคคลผู้เปล่งคำมูสาจะหนีไม่พ้น 6 คนเป็นอันมากเอาอกเอาใจของเจ้านาย และทุกคนก็เป็นมิตรกับคนที่ให้ของกำนัล 7 บุรรดาพี่น้องของคนยากจนก็ยังเกลียดเขา มิตรของเขาจะยิ่งไกลจากเขาสักเท่าใด เขาพยายามพูดแต่ไม่มีใครยอมฟัง 8 บุคคลที่ได้ปัญญาาก็รักจิตใจตนเอง บุคคลผู้รักษาความเข้าใจไว้จะพบสิ่งที่ดี 9 พยานเท็จจะไม่ได้รับโทษหามิได้ และบุคคลที่เปล่งคำมูสาจะพินาศ 10 ที่คนโง่จะอยู่อย่างสำราญก็ไม่เหมาะอยู่แล้ว ที่ทาสจะปกครองเจ้านายก็ยิ่งไม่เหมาะมากกว่านั้นอีก 11 สามัญสำนึกที่ดีกระทำให้คนโกรธช้า และที่มองข้ามการละเมิดไปเสียก็เป็นสง่าราศีแก่เขา 12 พระพิโรธของกษัตริย์เหมือนเสียงคำรามของสิงโต แต่ความโปรดปรานของพระองค์เหมือนน้ำค้างบนฝักหญ้า 13 บุตรชายโง่เขลาเป็นความพินาศของบิดาของเขา และการทะเลาะวิวาทของภรรยา ก็เหมือนน้ำฝนย่อยหยดไม่หยุด 14 เรือรบและทรัพย์ศฤงคารเป็นมรดกมาจากบิดา แต่ภรรยาที่หยิ่งรู้ก็มาจากพระเยโฮวาห์ 15 ความเกียจคร้านทำให้หลับสนิท และคนขี้เกียจจะต้องหิว 16 บุคคลที่รักษาพระบัญญัติก็รักษาชีวิตของตน บุคคลที่ดูหมิ่นมรรคาทั้งหลายของพระองค์ก็จะถึงตาย 17 บุคคลที่เอ็นดูคนยากจนก็ให้พระ

เยโฮวาห์ทรงขี้ม และพระองค์จะทรงตอบแทนแก่การกระทำของเขา 18 จงเตือนบุตรชายของตนเมื่อยังมีความหวังอย่าหมดกำลังใจเพราะเหตุการร้องไห้ของเขา 19 คนที่โมโหฉุนเฉียวจะต้องได้รับโทษ เพราะถ้าเจ้าช่วยเขาให้พ้นแล้วก็ต้องช่วยเขาให้พ้นอีก 20 จงฟังคำแนะนำและรับคำสั่งสอนเพื่อเจ้าจะได้ปัญญาสำหรับอนาคต 21 ในใจของมนุษย์มีแผนงานเป็นอันมาก แต่คำปรึกษาของพระเยโฮวาห์นั้นแหละ จะดำรงอยู่ได้ 22 สิ่งที่น่าปรารถนาในตัวมนุษย์คือความเมตตา และคนยากจนยังดีกว่าคนมูสา 23 ความข่าวย่าพระเยโฮวาห์นำไปสู่ชีวิต และบุคคลผู้ได้รับแล้วก็หยุดด้วยความพอใจ เขาจะไม่มีอันตรายใดมาเยี่ยมกรายเขา 24 คนเกียจคร้านฝังมือของตัวไว้ในอกเสื้อ และจะไม่ยอมเอามาสู้ปากของตนอีก 25 จงตีคนที่มักเยาะเย้ย และคนเขลาจะเรียนความหยิ่งตัวเอง จงตักเตือนคนที่มีความเข้าใจและเขาจะเข้าใจความรู้ 26 บุคคลผู้ทำทารุณแก่บิดาของเขาและขับไล่มารดาของเขา ไปเสีย เป็นบุตรชายผู้ก่อให้เกิดความอับอายและการถูกตำหนิ 27 บุตรชายของเราเอ๋ย จงเลิกฟังคำสั่งสอนที่ทำให้เจ้าหลงไปจากตำแหน่งความรู้ 28 พยานที่อธรรมก็เยาะเย้ยความยุติธรรม และปากของคนชั่วร้ายก็กลืนกินแต่ความชั่วช้า 29 การปรับโทษมีพร้อมอยู่สำหรับคนมักเยาะเย้ย และการโอบยก็สำหรับหลังของคนโง่

20

คำเตือนสติและคำสั่งสอน

1 เหล้าองุ่นให้เกิดการเยาะเย้ย และสุราทำให้เกิดเป็นพาลเกร ผู้ใดถูกมันหลอกลวงก็ไม่ใช่คนฉลาด 2 ความครั้นคร้ามกษัตริย์ก็เหมือนสิงโตคำราม ผู้ใดขัวเข้าพระองค์ให้กริ้ว

๓ ทำผิดต่อชีวิตของตนเอง 3 ที่จะรักษาตนให้พ้นการวิวาทก็เป็นเกียรติ แต่คนโง่ทุกคนจะเข้ายุ่งกับธุระของคนอื่น 4 คนเกียจคร้าน ไม่ไถนาในหน้าหนาว เขาจึงจะแสวงหาเมื่อถึงฤดูเกี่ยว แต่ไม่พบอะไรเลย 5 คำปรึกษาในใจของคนเหมือนน้ำลึก แต่คนที่มีความเข้าใจจะสามารถโพงมันออกมาได้ 6 คนเป็นอันมากป่าวร้องความดีของตัวเอง แต่ใครจะหาคนสัตย์ซื่อพบเล่า 7 คนชอบธรรมดำเนินในความซื่อสัตย์ของตน บุตรทั้งหลายของเขาที่เกิดตามเขามาย่อมได้รับพร 8 กษัตริย์ผู้ประทับบนบัลลังก์พิพากษาย่อมทรงพิศความชั่วทั้งหลายออกด้วยพระเนตรของพระองค์ 9 ผู้ใดจะกล่าวได้ว่า ข้าพเจ้าได้กระทำใจของข้าพเจ้าให้สะอาดแล้ว ข้าพเจ้าบริสุทธิ์พื้นบาปของข้าพเจ้า 10 ลูกตุ้มน้ำฉลและเครื่องตวงคอคอง ทั้งสองสิ่งเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์พอๆกัน 11 แม้เด็กก็แสดงตัวโดยการประพฤติของเขาว่า สิ่งที่เขากระทำจะบริสุทธิ์ และถูกต้องหรือไม่ 12 หูที่ฟังได้และตาที่มองเห็น พระเยโฮวาห์ทรงสร้างมันทั้งสอง 13 อย่ารักการหลับไหล เกรงว่าเจ้าจะมาถึงความยากจน จงลืมนตาของเจ้า และเจ้าจะได้กินอาหารอิ่ม 14 ผู้ซื่อพูดว่า ข้าแล้ว ข้าแล้ว แต่เมื่อเขาไปแล้ว เขาจึงอวด 15 มีทองคำและทับทิมมีค่าเป็นอันมาก แต่ริมฝีปากที่มีความรู้ก็เป็นเพชรนิลจินดาประเสริฐ 16 จงยัดเสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อเขาเป็นประกันให้คนอื่น และยัดตัวเขาไว้ เมื่อเขารับประกันหญิงต่างด้าว 17 อาหารที่ได้มาด้วยการหลอกลวงมีรสหวานแก่ผู้ได้มา แต่ภายหลังปากของเขาจะเต็มไปด้วยกรวด 18 แผนงานทั้งสิ้นดำรงอยู่ได้ด้วยการปรึกษาหารือ จงทำสงครามด้วยมีการนำที่ฉลาด 19 บุคคลที่เที่ยวซุบซิบ ไปก็เผยความลับให้กระจาย ฉะนั้นอย่าเข้าสังคมกับคนที่ยกยอด้วยริมฝีปากของตน 20 ถ้าคนหนึ่งคนใดแข่งบิดาหรือมารดาของตน ประทีปของเขาจะดับมี

ดमित 21 เริ่มแรกอาจได้รับมรดกแบบชิงสุกก่อนห่าม แต่ที่สุด
 ปลายจะไม่เป็นพร 22 อย่าพูดว่า □ข้าจะแก้แค้นความชั่ว□
 แต่จงรอคอยพระเยโฮวาห์ พระองค์จะทรงช่วยเจ้าให้รอด
 23 ลูกตุ้มน้อยฉลเป็นทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ และ
 ตราชูเทียมเท็จก็ไม่ดี 24 อย่างเท้าของมนุษย์นั้นพระเยโฮวาห์
 ทรงเป็นผู้สั่ง แล้วคนจะเข้าใจทางของเขาเองได้อย่างไร 25
 ที่คนจะกินของบริสุทธิ์ และมาสอบถามเมื่อปฏิญาณไปแล้ว
 ทั้งสองเป็นบ่วงดักตนเอง 26 กษัตริย์ที่ฉลาดย่อมฝึกคนชั่ว
 ร้าย แล้วทรงขับกงจักรทับเขา 27 จิตวิญญาณของมนุษย์
 เป็นประทีปของพระเยโฮวาห์ ส่องดูส่วนลึกที่สุดของเขาทั้ง
 สิ้น 28 ความเมตตาและความจริงสงวนกษัตริย์ไว้ และความ
 เมตตาก็เชิดชูพระที่นั่งของพระองค์ไว้ 29 สง่าราศีของคน
 หนุนคือกำลังของเขา แต่ความงามของคนแก่คือผมหงอก
 ของเขา 30 ความฟกช้ำดำเขียวของบาดแผลก็ชำระความชั่ว
 เสีย การบอติกระทำให้ส่วนลึกที่สุดสะอาดสะอาด

21

ทางแห่งสันติภาพและความสำเร็จ

1 พระทัยกษัตริย์เป็นเหมือนธารน้ำในพระหัตถ์ของพระ
 เยโฮวาห์ พระเยโฮวาห์จะหันไปไหนๆตามแต่พระองค์ทรง
 โปรด 2 ทางของคนทุกทางก็ถูกต้องในสายตาของตนเอง
 แต่พระเยโฮวาห์ทรงพินิจดูจิตใจ 3 ที่จะกระทำความเที่ยง
 ธรรม และความยุติธรรมก็เป็นทีโปรดปรานแต่พระเยโฮ
 วาห์มากกว่าเครื่องสักการบูชา 4 ตายโส ใจเยอหยิ่ง และ
 การไถนาของคนชั่วร้ายเป็นบาป 5 แผนงานของคนขยัน
 ขยันแข็ง นำสู่ความอุดมแน่นอน แต่ทุกคนที่เร่งร้อนก็มา
 สู่อุบัติความขัดสนเท่านั้น 6 การได้คลังทรัพย์มาด้วยลิ้นมูสา

คือความ อธิษฐาน ที่เคลื่อน ไปๆ มาๆ ของ คนที่ เสาะหา ความ ตาย 7 ความ ทารุณ ของ คนชั่วร้าย จะ กวาด เขา ไป เพราะ เขา ปฏิเสธ ไม่ยอม ทำ สิ่ง ที่ ยุติธรรม 8 ทาง ของ มนุษย์ ตลบตะแลง และ มี ความ ผิด แต่ ความ ประพฤติ ของ ผู้บริสุทธิ์ นั้น ถูก ต้อง 9 อยู่ ที่ มุม บน หลัง คา เรือ น ดี กว่า อยู่ ใน เรือ น กว้าง ขวาง ร่วมกับ หยิ่ง ชี ทะเลาะ 10 วิญญาณ ของ คนชั่วร้าย ปราศ ณา ความ ชั่ว เพื่อน บ้าน ของ เขา ไม่ เป็น ที่ ชอบ ใจ ใน สาย ตา ของ เขา 11 เมื่อ คน มั ก เยาะ เขี่ย ถูก ลง โทษ คน เขลา ก็ ฉลาด ขึ้น เมื่อ ปราชญ์ ใ้ ด้ รับ การ สั่ง สอน เขาก็ ใ้ ด้ ความ รู้ 12 คน ชอบ ธรรม สังกะ ตดู เรือ น ของ คน ชั่วร้าย แต่ พระ เจ้า ทรง ว่า คน ชั่วร้าย ลง เพราะ เหตุ ความ ชั่วร้าย ของ เขา 13 บุคคล ผู้ อุด หนุน ไม่ ฟัง เสียง ร้อง ของ คน ยากจน ตัว เขา เอง จะ ร้อง แต่ ไม่มี ใคร ใ้ ด้ ยิน 14 ใ้ ของ กำนัล ใน ที่ ลับ ย่อม แปร ความ โกรธ ใ้ สิ้น บน ใน นอก ก็ แปร การ พิโรธ ร้าย 15 เมื่อ กระ ทำ การ ตัด สิ้น ก็ เป็น การ ชื่น บาน แก่ คน ชอบ ธรรม แต่ คน กระ ทำ ความ ชั่ว ชั่ว จะ ใ้ ด้ รับ ความ พิ นาศ 16 ผู้ ไ้ ด้ ที่ หัน เหน้ ไป จาก ทาง แห่ง ความ เข้า ใจ จะ พัก อยู่ ใน ที่ ประชุม ของ คน ตาย 17 บุคคล ที่ รัก ความ เพลิดเพลิน จะ เป็น คน ยากจน บุคคล ที่ รัก เหล้า อุ่น และ น้ำมัน จะ ไม่ มั่ง คั่ง 18 คน ชั่ว ร้าย เป็น ค่า ไ้ ด้ สำหรับ คน ชอบ ธรรม และ คน ละ เม็ด สำหรับ คน เที่ยง ธรรม 19 อยู่ ใน แผ่น ดิน ทูร กัน ดาร ดี กว่า อยู่ กับ ผู้ หยิ่ง ที่ ชี ทะเลาะ และ จู้ จี้ ชื่น บน 20 คลัง ทรัพย์ ประเสริฐ และ น้ำมัน มี อยู่ ใน ที่ อ้า คัย ของ คน ฉลาด แต่ คน โง่ กิน มัน หมด 21 บุคคล ผู้ ตาม ติด ความ ชอบ ธรรม และ ความ เอ็น ใจ จะ พบ ชีวิต และ ความ ชอบ ธรรม กับ เกียรติยศ 22 ปราชญ์ ปีน เข้า ไป ใน เมือง ของ คน ที่ มี กำ ลัง และ พัง ทลาย ที่ กำ บัง เข้ม แข็ง ที่ เขา ใ้ วาง ใจ 23 บุคคล ที่ รักษา ปาก และ ลิ้น ของ ตน ก็ รักษา ใจ เขา เอง ใ้ พ้น ความ ลำบาก 24 □ คน เย่อ หยิ่ง และ คน มั ก เยาะ เขี่ย □ เป็น ชื่อ ของ คน

ที่ประพฤติตัวด้วยความโกรธเยอหิงยโส²⁵ ความปรารถนาของคนที่เกลียดคร้านฆ่าตัวเขาเอง เพราะมือของเขาปฏิเสธไม่ทำงาน²⁶ เขาโลภอย่างตะกละอยู่วันยังค่ำ แต่คนชอบธรรมให้และไม่หวังเหนียวไว้²⁷ เครื่องสักการบูชาของคนชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียน เมื่อเขานำมาด้วยใจที่ชั่วร้ายจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด²⁸ พยานเท็จจะต้องพินาศ แต่คนที่พูดอย่างซื่อสัตย์นั้นฟังได้²⁹ คนชั่วร้ายทำให้หน้าของตนด้านไป แต่คนที่เที่ยงธรรมพิเคราะห์ดูทางของตน³⁰ ปัญญาที่ดี ความเข้าใจก็ดี ค่าปริษาก็ดี จะเอาชนะพระเยโฮวาห์ไม่ได้³¹ ม้าก็เตรียมไว้พร้อมแล้วสำหรับวันสงคราม แต่ความปลอดภัยเป็นของพระเยโฮวาห์

22

หลักการฝ่ายศีลธรรม จริยธรรมและจิตวิญญาณ

1 ชื่อเสียงดี เป็น สิ่ง ควร เลือกร ยิ่ง กว่า ความ มั่งคั่ง มากมาย และซึ่งเป็นที่โปรดปรานก็ยิ่งกว่ามีเงินหรือทอง 2 คนมั่งคั่งและยากจนประชุมพร้อมกัน พระเยโฮวาห์ทรงสร้างเขาทั้งสอง³ คนหยิ่งรู้เห็นอันตรายและซ่อนตัวของเขาเสีย แต่คนเขลาเดินเรื่อยไปและรับโทษ⁴ บำเหน็จของความถ่อมใจและความยำเกรงพระเยโฮวาห์ คือความมั่งคั่ง เกียรติ และชีวิต⁵ หนามและบ่วงอยู่ในทางของคนตลบตะแลง บุคคลที่ระแวดระวังจิตใจตนเองจะอยู่ไกลเสียจากสิ่งเหล่านี้⁶ งงฝึกเด็กในทางที่เขาควรจะไป และเมื่อเขาชราแล้ว เขาจะไม่พราวจากทางนั้น⁷ คนมั่งคั่งปกครองเหนือคนยากจน และคนขอยืมก็เป็นทาสของคนให้ยืม⁸ บุคคลผู้หว่านความชั่วช้าจะเกี่ยวความหายนะ และไม่ถือแห่งความเดือดร้อนของเขาจะล้มเหลว⁹ บุคคลที่มีตาแสดงใจกว้างขวางก็จะรับพร เพราะเขาแบ่งส่วนอาหารของเขาแก่คนยากจน

10 จงจับคนมักเยาะเย้ยออกไปเสีย แล้วการวิวาทจะหมดไป
 ออ การวิวาทและการดูแคลนจะหยุดลง 11 บุคคลที่รักใจ
 บริสุทธิ์ เพราะเหตุริมฝีปากของเขามีกรุณาคุณ กษัตริย์จะ
 ได้เป็นมิตรของเขา 12 พระเนตรพระเยโฮวาห์เฝ้าอยู่เหนือ
 ความรู้ แต่พระองค์ทรงคว้า ถ้อยคำของคนละเมิด 13 คน
 เกียจคร้านกล่าวว่า □มีสิ่งใดอยู่ข้างนอก ข้าจะถูกฆ่าตาม
 ถนน□ 14 ปากของหญิงชั่วเป็นหลุมลึก บุคคลซึ่งพระเยโฮ
 วาห์ทรงพระพิโรธจะตกลงในที่นั้น 15 ความโง่ถูกผูกมัดอยู่
 ในใจของเด็ก แต่ไม่เรียวที่ตีสอนก็ขับมันให้ห่างไปจากเขา
 16 บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจนเพื่อเพิ่มทรัพย์ศฤงคารของ
 ตน และผู้ที่เพิ่มให้แก่คนมั่งคั่ง จะมาถึงความขัดสนอย่างแน
 นอน 17 เอียงหูของเจ้าและฟังถ้อยคำของประชาชนและเอาใจ
 ใส่ความรู้ของเรา 18 เพราะถ้าเจ้ารักษาถ้อยคำและความรู้
 นั้น ไว้ในตัวเจ้า ก็จะเป็นความชื่นใจแก่เจ้า แล้วทั้งสองจะ
 มั่นคง ในริมฝีปากของเจ้า 19 เพื่อความไว้วางใจของเจ้าจะ
 อยู่ในพระเยโฮวาห์ เราให้แจ้งประจักษ์แก่เจ้าในวันนี้แม้แก่
 ตัวเจ้าเอง 20 เราได้เขียนให้เจ้าถึงสิ่งวิเศษนัก ถึงเรื่องการ
 ปรีกษาและความรู้แล้วมิใช่หรือ 21 เพื่อให้เจ้าทราบถึงความ
 แน่นอนของถ้อยคำแห่งความจริง เพื่อเจ้าจะได้ให้คำตอบ
 ที่จริงแก่ผู้ที่ใช้เจ้าไป 22 อย่าปล้นคนยากจน เพราะเขาเป็น
 คนยากจน หรือบีบบังคับคนทุกขใจที่ประตุมือง 23 เพราะ
 พระเยโฮวาห์จะทรงว่าความแทนเขา และริบชีวิตของผู้ที่ริบ
 เขา 24 อย่าเป็นมิตรกับคนที่มักโกรธ หรือไปกับคนชั่วโมโห
 25 เกรงว่าเจ้าจะเรียนรู้ทางของเขา และพัวพันจิตใจเจ้าเข้า
 ในบ่วง 26 อย่าเป็นพวกที่เป็นผู้ค้าประกัน อย่าเป็นพวกผู้เป็น
 ประกันหนี้สิน 27 ถ้าเจ้าไม่มีอะไรชำระเขา ทำไม่จึงควรให้
 เขาเอาที่นอนไปจากใต้ตัวเจ้าเล่า 28 อย่าย้ายหลักเขตเก่า

แก่ซึ่งบรรพบุรุษของเจ้าได้ป้กไว้ 29 เจ้าเห็นคนที่ขยันในงาน
ของเขาหรือ เขาจะได้เข้าเฝ้ากษัตริย์ เขาจะไม่ยืนอยู่ต่อ
หน้าคนต่ำต้อย

23

การตักเตือนเรื่องความตะกละ การสมาคมกับคนชั่ว การ
ละเลยต่อการตีสอนบุตร หญิงแพศยาและการดื่มสุรา

1 เมื่อกำลังรับประทานกับผู้ครอบครองบ้านเมือง จง
สังเกตให้ดีว่าอะไรอยู่ข้างหน้าเจ้า 2 ถ้าเจ้าเป็นคนตะกละ
เจ้าจงจ่อมืดไว้ที่คอของเจ้า 3 อย่าปรารภนาของโอชะของ
ท่าน เพราะมันเป็นอาหารที่หลอกลวง 4 อย่าทำงานเพื่อมั่งม
^a จงเลิกพึ่งสติปัญญาของตนเอง 5 เจ้าจะพงดาของเจ้าอยู่
ที่ของอนิจจังหรือ เพราะทรัพย์สมบัติมีป้ก แน่นอนที่เดียว
มันจะบินไปในท้องฟ้าเหมือนนกอินทรี 6 อย่ากินอาหารของ
คนที่ตระหนี่ อย่าปรารภนาของโอชะของเขา 7 เพราะเขา
คิดในใจอย่างไร เขาก็เป็นอย่างนั้น เขาพูดกับเจ้าว่า จง
กินและดื่มเถิด แต่ใจของเขามีได้อยู่กับเจ้า 8 เจ้าจะต้อง
สำรองอาหารซึ่งเจ้าได้กินเข้าไปนั้น และเสียถ้อยคำแช่มชื่น
ของเจ้าเสียเปล่าๆ 9 อย่าพูดให้คนโง่ได้ยิน เพราะเขาจะดู
หมิ่นปัญญาแห่งถ้อยคำของเจ้า 10 อย่าโยกย้ายเสาเขตเก่า
แก่ หรือเข้าไปในไร่นาของคนกำพรว้าพ่อ 11 เพราะพระเจ้าผู้
ไถ่ของเขาแข็งแรง พระองค์จะว่าคดีของเขาต่อสูเจ้า 12 จง
เอาใจของเจ้ารับคำสั่งสอน และเอาหูของเจ้ารับถ้อยคำแห่ง
ความรู้ 13 อย่ายับยั้งการตีสอนเสียจากเด็ก เพราะถ้าเจ้าตี
เขาด้วยไม้เรียว เขาจะไม่ตาย 14 เจ้าจะตีเขาด้วยไม้เรียว
แล้วเจ้าจะช่วยชีวิตของเขาให้รอดจากรก 15 บุตรชายของ
เราเอ๋ย ถ้าใจของเจ้าฉลาด ใจของเราเองก็จะยินดี 16 เออ

วิทยญาณของเราจะเปรมปรีดี เมื่อริมฝีปากของเจ้าพูดสิ่งที่ถูกต้อง 17 อย่าให้ใจของเจ้าริษยาคนบาป แต่จงยำเกรงพระเยโฮวาห์วันยังค่ำ 18 ด้วยว่าจะมีที่สิ้นสุดอย่างแน่นอนที่เดียว และความคาดหวังของเจ้าจะมีได้ถูกตัดออก 19 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟัง และจงฉลาดเถิด และนำใจของเจ้าไปในทางนั้น 20 อย่าอยู่ท่ามกลางคนดื่มเหล้าองุ่นหรือท่ามกลางคนตะกละที่กินเนื้อ 21 เพราะคนขี้เมาและคนตะกละจะมาถึงความยากจน และความง่วงเหงาจะเอาผ้าขี้ริ้วห่มคนนั้น 22 จงฟังบิดาของเจ้าผู้ให้กำเนิดเจ้า และอย่าดูหมิ่นมารดาของเจ้าเมื่อนางแก่ 23 จงซื้อความจริงและอย่าขายไปเสีย จงซื้อปัญญา คำสั่งสอน และความเข้าใจ 24 บิดาของคนชอบธรรมจะเปรมปรีดีอย่างยิ่ง บุคคลผู้ให้กำเนิดบุตรที่ฉลาดจะยินดีเพราะเขา 25 บิดามารดาของเจ้าจะยินดี และผู้ที่คลอດเจ้าก็จะเปรมปรีดี 26 บุตรชายของเราเอ๋ย ขอใจของเจ้าให้เราเถอะ และให้ตาของเจ้าสังเกตดูทางทั้งหลายของเรา 27 เพราะหญิงแพศยาเป็นหลุมลึก และหญิงสัญจรเป็นเหมือนบ่อแคบ 28 นางหมอบคอยอยู่เหมือนคอยเหยื่อ และเพิ่มคนละเมิดขึ้นท่ามกลางมนุษย์ 29 ใครที่ร้องโอย ใครที่ร้องอูย ใครที่มีการวิวาท ใครที่มีการร้องคราง ใครที่มีบาดแผลปราศจากเหตุ ใครที่มีตาแดง 30 คือบรรดาผู้ที่นั่งแช่อยู่กับเหล้าองุ่น บรรดาผู้ที่ไม่แสวงหาเหล่าประสม 31 อย่ามองดูเหล้าองุ่นเมื่อมันมีสีแดง เมื่อเป็นประกายในถ้วย และลงไปคล่องๆ 32 ณ ที่สุดมันก็ดเหมือนงู และมันนึกเอาเหมือนงูพิษ 33 ตาของเจ้าจะมองดูหญิงชั่ว และใจของเจ้าจะพูดตลบตะแลง 34 เออ เจ้าจะเป็นเหมือนคนที่นอนอยู่กลางทะเล อย่างคนที่นอนอยู่บนเสากางใบ 35 เจ้าจะว่า ข้าแต่พระเจ้า

แต่ข้าไม่เจ็บ เขาทุบข้า แต่ข้าไม่รู้สึกรู้สีก ข้าจะตื่นเมื่อไรหนอ
ข้าจะแสวงหาการตีใหม่อีก□

24

การตักเตือนเรื่องการริษยาคนชั่ว

1 อย่าคิดริษยาคนชั่ว หรือปรารถนาอยู่ร่วมกับเขา² เพราะ
ว่าใจของเขาคิดประกอบการทำลาย และริมฝีปากของเขา
พูดการประทุษร้าย³ เรือนนั้นเขาสร้างกันด้วยปัญญา และ
สถาปนามันไว้ด้วยความเข้าใจ⁴ โดยความรู้บรรดาห้อง
ก็เต็มไปด้วยความ มั่งคั่ง ล้วน ประเสริฐ และ เพลิดเพลิน ทั้ง
สิ้น⁵ คนฉลาดมีกำลังมาก และคนมีความรู้ก็เพิ่มกำลังขึ้น⁶
เพราะว่าโดยการนำที่ฉลาด เจ้าก็จะเข้าสงครามได้ และ
ด้วยมีที่ปรึกษาหลายๆก็มีความปลอดภัย⁷ สำหรับคนโง่นั้น
ปัญญาสูงเกินไป ที่ประตูเมืองเขาไม่อำปกพูด⁸ บุคคล
ผู้กะแผนงานทำความชั่วเขาเรียกกันว่าคนเจ้าเล่ห์⁹ การ
คิดในเรื่องที่โง่เขลาเป็นบาป และคนมักเยาะเย้ยเป็นที่น่า
เกลียดน่าชังแก่มนุษย์¹⁰ ถ้าเจ้าท้อใจในวันแห่งความชั่วร้าย
กำลังของเจ้าก็น้อย¹¹ ถ้าเจ้าไม่ช่วยบรรดาผู้ที่ถูกนำไปสู่
ความมรณา และไม่ช่วยบรรดาผู้ที่ตบตีไปเพื่อถูกฆ่าให้
รอด¹² ถ้าเจ้าจะว่า □ ดูเถิด เราไม่รู้เรื่องนี้เลย□ พระองค์
ผู้ทรงซังใจจะไม่ทรงฟังเสียงเห็นหรือ พระองค์ผู้ทรงเฝ้า
วิญญานอยู่เหนือเจ้าจะไม่ทราบหรือ และพระองค์จะไม่
ทรงเรียกเอาจากทุกคนตามการกระทำของเขาหรือ¹³ บุ
ตรชายของเราเอ๋ย จงรับประทานน้ำ ผึ่ง เพราะเป็น ของดี
และรวง ผึ่ง ซึ่งมีรสหวาน¹⁴ การรู้จักปัญญาก็เป็นเช่นนั้น
แก้วิญญานของเจ้า เมื่อเจ้าพบปัญญาก็จะมีบำเหน็จ และ

ความคาดหวังของเจ้าจะไม่ถูกตัดออก 15 โอ คนชั่วร้ายเอ๋ย อย่าหมอบคอยเพื่อต่อสู้กับที่อาศัยของคนชอบธรรม อย่าปล้นเรือนของเขา 16 เพราะคนชอบธรรมล้มลงเจ็ดครั้งแล้วก็ลุกขึ้นอีก แต่คนชั่วร้ายจะตกอยู่ในอาการร้าย 17 อย่าเปรมปรีดีเมื่อศัตรูของเจ้าล้ม และอย่าให้ใจของเจ้ายินดีเมื่อเขาสะดุด 18 เกรงว่าพระเยโฮวาห์จะทอดพระเนตรและไม่ทรงพอพระทัย และทรงหันความกริ้วจากเขาเสีย 19 เจ้าอย่ากระวนกระวายเพราะคนชั่ว และอย่ามีใจริษยาคนชั่วร้าย 20 เพราะคนชั่วจะไม่มีบำเหน็จ ประทีปของคนชั่วร้ายจะถูกดับเสีย 21 บุตรชายของเราเอ๋ย จงยำเกรงพระเยโฮวาห์และกษัตริย์ อย่าเข้ายุ่งกับคนที่หันกลับจากพระองค์ทั้งสองนั้น 22 เพราะภัยพิบัติจากพระองค์ทั้งสองจะอุบัติขึ้นโดยพลัน และผู้ใดจะทราบถึงความพิनाศที่จะมาจากพระองค์ทั้งสอง 23 ข้อความเหล่านี้เป็นคำกล่าวของปราชญ์ด้วย การเห็นแก่หน้าคนใดในการตัดสินนั้น ไม่ดีเลย 24 บุคคลผู้กล่าวแก่คนชั่วร้ายว่า □เจ้าไร้ความผิด□ จะถูกชนชาติทั้งหลายแค้นและประชาชาติจะรังเกียจ 25 แต่บรรดาผู้ขนาบเขาจะมีความปีติยินดี และพรอันดีจะมีอยู่กับเขา 26 ทุกคนจะจูบริมฝีปากของผู้ให้คำตอบที่ถูก 27 จงเตรียมงานของเจ้าที่ภายนอก ทำทุกอย่างของเจ้าให้พร้อมที่ในนา และหลังจากนั้นก็จงสร้างเรือนของเจ้า 28 อย่าเป็นพยานปรักปรำเพื่อนบ้านของเจ้าอย่างไม่มีเหตุ และอย่าล่อลวงด้วยริมฝีปากของเจ้า 29 อย่างกล่าวว่า □ข้าจะทำแก่เขาอย่างที่เขาได้ทำแล้วแก่ข้า ข้าจะทำตอบแก่เขาอย่างที่เขาได้กระทำ□ 30 เราผ่านไปที่ไร่นาของคนเกียจคร้าน ข้างสวนองุ่นของคนที่ไม่ใส่ใจ 31 และดูเถิด มีหนามงอกเต็มไปหมด และแผ่นดินก็เต็มไปด้วยตำแย และกำแพงหินของมันก็พังลง 32 แล้วเรา

ได้เห็นและพิเคราะห์ดู เรามองดูและได้รับคำสั่งสอน 33 □ หลั
 บนิด เคลิ้มหนอย กอดมือพักนิตหนอย 34 แล้วความจนจะมา
 หาเจ้าอย่างนักทองเที่ยว ความขัดสนอย่างคนถืออาวุธ □

25

คำตักเตือนและคำสั่งสอนต่างๆ

1 ต่อไปนี้เป็นสุภาษิตของซาโลมอนด้วยเหมือนกัน ซึ่ง
 คนของเฮเซคียาห์กษัตริย์แห่งยูดาห์ได้คัดลอกไว้ 2 สง่า
 ราศีของพระเจ้าคือการช้อนสิ่งต่างๆไว้ แต่ศักดิ์ศรีของกษัตริย์
 คือการค้นสิ่งต่างๆให้ปรากฏ 3 ฟาสวรรค์สูงฉันใด และ
 แผ่นดินโลกก็ฉันใด พระทัยของกษัตริย์ก็เหลือจะหยั่งรู้ฉัน
 นั้น 4 จงไล่ชื่อออกจากเงินเสีย แล้วจะมีวิบัติสำหรับช่างทำ
 ชัน 5 จงไล่คนชั่วร้ายออกไปเสียจากพระพักตร์กษัตริย์ และ
 พระที่นั่งของพระองค์จะสถาปนาไว้ด้วยความชอบธรรม 6
 อย่าเอาตัวเจ้าขึ้นมาข้างหน้าต่อพระพักตร์กษัตริย์ หรือยืน
 อยู่ในที่ของผู้หลักผู้ใหญ่ 7 เพราะที่จะให้เขาว่า □ เชิญขึ้นมา
 ที่นี้ □ ก็ดีกว่าถูกไล่ลงไปต่ำต่อหน้าเจ้านายผู้ซึ่งตาของเจ้า
 ได้เห็นแล้ว 8 อย่าตัวนนำเข้ามายังโรงศาล เพราะเมื่อเพื่อน
 บ้านของเจ้าทำให้เจ้าได้อายแล้ว ในที่สุดเจ้าจะอย่างไร 9
 จงตกลงเรื่องของเจ้ากับเพื่อนบ้านของเจ้า และอย่าทำให้
 เผยความลับของเขา 10 เกรงว่าผู้ที่ได้ยินจะนำความอายมา
 สู่เจ้า และชื่อเสียงของเจ้าจะมัวหมองอยู่นาน 11 ถ้อยคำที่พูด
 เหมาะๆจะเหมือนผลแอบเปิ้ลทองคำในภาชนะเงิน 12 คน
 ตักเตือนที่ฉลาดกับหูที่เชื่อฟังก็เหมือนแหวนทองคำหรือ
 อารมณ์ทองคำเนื้อดี 13 หิมะให้ความเย็นในฤดูเกี่ยวอย่าง
 ไ้ ผู้สื่อสารที่สัตย์ซื่อยอมทำให้จิตวิญญาณของนายผู้ใช้

เขาข่มขืนอย่างนั้น 14 คนที่อวดว่าจะให้ของกำนัลแต่มิได้ให้ ก็เหมือนเมฆและลมที่ไม่มีฝน 15 ความพากเพียรจะชักนำผู้ครอบครองได้ และลื่นที่อ่อนหวานจะทำให้กระดูกหักได้ 16 เจ้าได้พบน้ำผึ้งแล้วหรือ จงกินแต่พอดี เกรงว่าเจ้าจะอึดและอาเจียนออกมา 17 อย่าให้เท้าของเจ้าอยู่ในเรือนเพื่อนบ้านของเจ้านานๆ เกรงว่าเขาจะเห็นดีเห็นชอบเพราะเจ้า และเกลียดชังเจ้า 18 คนใดที่เป็นพยานเท็จกล่าวโทษเพื่อนบ้านของเขา ก็เหมือนกระบองศึก หรือดาบ หรือลูกธนูที่คม 19 การวางใจในคนที่ไม่ซื่อ ในยามลำบาก ก็เหมือนพื้นที่หักเสียหายหรือเท้าที่หลุดจากข้อต่อ 20 บรรดาคนที่ร้องเพลงให้คนหนักใจฟัง ก็เหมือนคนถอดเครื่องแต่งกายออกในวันที่อากาศหนาว และเหมือนเอาหน้าสำมาราดบนดินประสิว 21 ถ้าศัตรูของเจ้าหิว จงให้อาหารเขารับประทาน และถ้าเขากระหาย จงให้น้ำเขาดื่ม 22 เพราะเจ้าจะกองถ่านที่ลูกโพล่งไว้บนศีรษะของเขา และพระเยโฮวาห์จะทรงให้บำเหน็จแก่เจ้า 23 ลมเหนือโล่ฝนไปเสียฉันใด สีนหน้าที่โกรธแค้นก็โล่ลินที่ส่อเสียดไปเสียฉันนั้น 24 อยู่ที่มุมบนหลังคาเรือนดีกว่าอยู่ในเรือนกว้างขวางร่วมกับหญิงชู้ทะเลาะ 25 ชาวดีจากเมืองไกล ก็เหมือนน้ำเย็นที่ให้แก่คนกระหาย 26 คนชอบธรรมที่ยอมแพ้แก่คนชั่วร้าย ก็เหมือนน้ำพุมีโคลนหรือเหมือนน้ำบ่อที่สกปรก 27 ที่จะกินน้ำผึ้งมากก็ไม่ดี ฉะนั้นจึงเป็นการไร้เกียรติเมื่อใครเสาะหาเกียรติสำหรับตนเอง 28 คนที่ปราศจากการปกครองจิตใจตนเองก็เหมือนเมืองที่ปรกหักพังและไม่มีกำแพง

26

ทางทั้งหลายของคนโง่เขลา คนขี้เกียจและคนก่อความยุ่งยาก

1 เกียรติยศไม่เหมาะสมกับคนโง่เช่นเดียวกับหิมะในฤดูร้อนและฝนในฤดูเกี่ยว 2 คำสาปแช่งที่ไร้เหตุผลยอมไม่มาเกาะเช่นเดียวกับนกที่กำลังโฉบไปมาและนกนางแอ่นที่กำลังบิน 3 แส้สำหรับม้า บังเหียนสำหรับลา และไม่เรียวยสำหรับหลังคนโง่ 4 ย่าตอตอบคนโง่ตามความโง่ของเขา เกรงว่าเจ้าเองจะเป็นเหมือนเขาเข้า 5 จงตอบคนโง่ตามความโง่ของเขา เกรงว่าเขาจะทำตัวฉลาดตามการล่อลวงของตัวเอง 6 บุคคลที่ส่งข่าวไปด้วยมือของคนโง่ก็ตัดเท้าของตัวเองออกและตีความเสียหาย 7 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่ก็เหมือนขาของ คนพิการที่ไม่เท่ากัน 8 บุคคลผู้ให้เกียรติแก่คนโง่ก็เหมือนผู้ที่มัดก้อนหินไว้กับสลิง 9 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่ก็เหมือนหนามเข้าอยู่ในมือคนขี่เเมะ 10 พระเจ้ายิ่งใหญ่ผู้ทรงสร้างสิ่งสารพัดได้ทรงให้บำเหน็จแก่ทั้งคนโง่และคนละเมิด 11 คนโง่ที่ทำความโง่ซ้ำแล้วซ้ำอีกก็เหมือนสุนัขที่กลับไปหาสิ่งที่มันสำรอกออกมา 12 ท่านเห็นคนที่คิดว่าตัวเองฉลาดหรือ ยังมีหวังในคนโง่ได้มากกว่าในคนเช่นนั้น 13 คนเกียจคร้านพูดว่า □มีสิ่งโตอยู่ตามหนทาง มีสิ่งโตอยู่ตามถนน□ 14 ประดูหันไปมาด้วยบานพับของมันฉันใด คนเกียจคร้านก็ทำอย่างนั้นบนที่นอนของเขา 15 คนเกียจคร้านฝังมือของเขาไว้ในอกเสื้อ เขาเห็นิดเห็น้อยที่จะนำมือกลับมาที่ปากของตน 16 คนเกียจคร้านเห็นว่าตัวเองฉลาดกว่าคนเจ็ดคนที่ตอบได้อย่างหลักแหลม 17 บุคคลที่กำลังผ่านไปและเข้ายุ่งในการทะเลาะวิวาทซึ่งไม่ใช่เรื่องของเขาเองก็เหมือนคนจับหูสุนัข 18 คนบ้าที่โยนดินไฟ ลูกธนูและความตายออกไป 19 ก็เหมือนกับคนที่ล่อลวงเพื่อนบ้านของเขาและกล่าวว่า □ข้าล้อเล่นเท่านั้นเอง□ 20 ที่ไหนที่ไม่มีพิน ไฟก็ดับ และที่ไหนที่ไม่มีคนชบชิบ การทะเลาะวิวาทก็หยุดไป 21 ถ่านเป็นเชื้อเพลิง และพินเป็นเชื้อไฟฉันใด

คนที่มักทะเลาะวิวาทก็เป็นเชื้อการวิวาทฉนั้น 22 ถ้อยคำของผู้กระชับนินทาก็เหมือนบาดแผล มันลงไปยังส่วนข้างในของร่างกาย 23 ริมฝีปากที่ร้อนร้นกับใจที่ชั่วร้ายก็เหมือนขี้เงินอยู่บนภาชนะดิน 24 บุคคลที่เกลียดผู้อื่นก็สอพลอด้วยริมฝีปากของตน และเก็บความหลอกลวงไว้ในใจ 25 เมื่อเขาพูดจาไพเราะน่าฟังอย่าเชื่อเขา เพราะมีสิ่งน่าเกลียดน่าชังเจ็ดอย่างอยู่ในใจของเขา 26 ถึงแม้เขาจะปิดความเกลียดชังของเขาไว้ด้วยความหลอกลวง ความชั่วร้ายของเขาจะเผยออกต่อหน้าที่ประชุมทั้งหมด 27 บุคคลที่ขุดหลุมพรางเขาจะตกลงไปเอง ผู้ใดให้ก้อนหินกลิ้งมา มันจะกลับทับเขาเอง 28 ลิ่นที่มูสาเกลียดชังผู้ที่มันทำลาย และปากที่ป้อยอกก็ทำความพินาศ

27

คำตักเตือนและคำสั่งสอนต่างๆ

1 อย่าคุยอวดถึงพรุ่งนี้ เพราะเจ้าไม่ทราบว่าจะวันหนึ่งจะนำอะไรมาให้บ้าง 2 จงให้คนอื่นสรรเสริญเจ้า และไม่ใช่ปากของเจ้าเอง ให้คนต่างถิ่นสรรเสริญ ไม่ใช่ริมฝีปากของเจ้าเอง 3 หินก็หนัก และทรายก็มีน้ำหนัก แต่ความกริ้วโกรธของคนโง่ก็หนักยิ่งกว่าทั้งสองอย่างนั้น 4 ความพิโรธก็ดูร้าย ความโกรธก็รุนแรง แต่ใครจะยืนต่อหน้าความริษยาได้ 5 ว่ากันต่อหน้าดีกว่ารักกันลับๆ 6 บาดแผลที่มีเมตรทำก็สุจริต แต่การจวบของศัตรูนั้นก็หลอกลวง 7 บุคคลที่อิมแล้ว รวงผึ้งก็นำเบือ แต่สำหรับผู้ที่หิว ทุกสิ่งที่ขมก็กลับหวาน 8 คนที่เงินไปจากบ้านของตนก็เหมือนนกที่เงินไปจากรังของมัน 9 น้ำมันและน้ำหอมกระทำให้ใจยินดี และคำเตือนสติอันอ่อนหวานของเพื่อนก็เป็นทีให้ชื่นใจ 10 อย่าทอดทิ้งมิตรของ

เจ้าเอง และมีมิตรของบิดาเจ้า และอย่าเข้าไปในเรือนพี่น้อง
 ของเจ้า ในวันที่เจ้าประสบหายนะ เพราะเพื่อนบ้านสักคนที่
 อยู่ใกล้ดีกว่าพี่น้องคนหนึ่งที่อยู่ห่างไกล 11 บุตรชายของเรา
 เอ๊ย จงฉลาดและกระทำใจของเราให้ยินดี เพื่อเราจะตอบ
 บุคคลที่ตำหนิเราได้ 12 คนหยิ่งรู้เห็นอันตรายและซ่อนตัว
 ของเขาเสีย แต่คนเขลาเดินเรื่อยไปและรับโทษ 13 จงยึด
 เสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อเขาเป็นประกันให้คนอื่น และยึดตัว
 เขาไว้ เมื่อเขารับประกันหญิงต่างด้าว 14 บุคคลที่ตื่นแต่เช้า
 มืด ไปอวยพรเพื่อนบ้านด้วยเสียงดัง เขากลับจะเห็นว่า
 เป็นคำสาปแช่ง 15 ฝนย่อยหยดไม่หยุด ในวันที่ฝนตกฉ่ำใด
 หญิงที่ชี้ทะเลาะก็เหมือนกันฉนั้น 16 ผู้ใดที่จะยับยั้งเธอก็
 เหมือนยับยั้งลมหรือกอบน้ำมันด้วยมือขวา 17 เหล็กกลับเหล็ก
 ให้แหลมคมได้ คนหนึ่งคนใดก็กลับหน้าตาของเพื่อนให้หลัก
 แหลมขึ้นได้ฉนั้น 18 บุคคลที่ดูแลต้นมะเดื่อจะ ได้กินผล
 ของมัน และบุคคลที่ระแวดระวังนายของตนจะได้รับเกียรติ
 19 ในน้ำคนเห็นหน้าคนฉนั้นใด จิตใจของคนก็ส่อคนฉนั้น
 20 นรกและแดนพินาศไม่รู้จักอิม ตาของคนเราก็มไม่รู้จักอ
 ิมเช่นกัน 21 เขามีไว้สำหรับเงิน เตาถลุงมีไว้สำหรับทองคำ
 คำสรรเสริญของคนจะพิสูจนคน 22 ถึงแม้เจ้าจะเอาคนโง่
 ใส่ครกตำด้วยสากพร้อมกับข้าวสาลี ความโง่เขลาของเขา
 ก็ยังไม่พราวจากเขา 23 จงรู้ความทุกข์สุขของฝูงแพะแกะ
 ของเจ้าให้ดี และจงเอาใจใส่ฝูงวัวของเจ้า 24 เพราะความ
 มั่งคั่งไม่ได้ทนอยู่ได้เป็นนิตย์ และมงกฏทนอยู่ได้ทุกชั่วอา
 ยุหรือ 25 หญ้าแห้งปรากฏแล้ว และหญ้าอกใหม่ปรากฏขึ้น
 มา และเขาก็เก็บผักหญ้าต่างๆที่ภูเขากันแล้ว 26 ลูกแกะจะให้
 เสื้อผ้าแก่เจ้า และแพะก็จะเป็นค่านา 27 และเจ้าจะมีนมแพะ
 เป็นอาหารแก่เจ้าเพียงพอ ทั้งเป็นอาหารแก่ครัวเรือนของ
 เจ้า และเป็นเครื่องยังชีพสาวใช้ของเจ้า

28

บำเหน็จต่างๆของคนชอบธรรม

1 คนชั่วร้ายก็หนีเมื่อไม่มีใครไล่ตาม แต่คนชอบธรรมก็กล้าหาญอย่างสิงโต 2 เมื่อแผ่นดินละเมิดก็มีผู้ครอบครองเพิ่มขึ้น แต่ด้วยคนที่มีความเข้าใจและความรู้ เสถียรภาพของแผ่นดินนั้นจะยั่งยืนนาน 3 คนยากจนที่บีบบังคับคนยากจนก็เหมือนฝนที่ซัดลงมา แต่ไม่ให้อาหาร 4 บรรดาผู้ที่ทอดทิ้งพระราชบัญญัติย่อมสรรเสริญคนชั่วร้าย แต่บรรดาผู้ที่รักษาพระราชบัญญัติย่อมคอยต่อสู้อันเขา 5 คนชั่วร้ายไม่เข้าใจความยุติธรรม แต่บรรดาผู้ที่แสวงหาพระเยโฮวาห์เข้าใจสิ่งสารพัด 6 คนยากจนที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมของเขาก็ดีกว่าคนมั่งคั่งที่คดโกงในทางของตน 7 บุคคลที่รักษาพระราชบัญญัติเป็นบุตรชายที่ฉลาด แต่เพื่อนของคนตะกละนำความอับอายมาถึงบิดาเขา 8 บุคคลที่เพิ่มทรัพย์ศฤงคารของตนด้วยดอกเบี้ยยและเงินเพิ่ม พระเจ้าจะทรงเอาทรัพย์นั้นไปจากเขาเพื่อเพิ่มแก่คนที่จะเอ็นดูคนยากจน 9 ถ้าผู้ใดหันไปเสียจากการฟังพระราชบัญญัติ แม้คำอธิษฐานของเขาก็เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียน 10 บุคคลผู้นำคนชอบธรรมเข้าไปในทางชั่ว ก็จะถูกกลงในหลุมของเขาเอง แต่คนเที่ยงธรรมจะมีสิ่งของอย่างดี 11 คนมั่งคั่งก็ฉลาดตามการล่อลวงของเขาเอง แต่คนยากจนที่มีความเข้าใจก็รู้จักเขาอย่างแจ่มแจ้ง 12 เมื่อคนชอบธรรมชื่นชมยินดี ความรุ่งเรืองก็มีมากขึ้น แต่เมื่อคนชั่วร้ายทวีอำนาจ คนก็พากันซ่อนตัวเสีย 13 บุคคลที่ซ่อนความบาปของตนจะไม่จำเริญ แต่บุคคลที่สารภาพและทิ้งความชั่วเสียจะได้ความกรุณา 14 คนที่เกรงกลัวอยู่เสมอมักเป็นสุข แต่บุคคลที่ทำใจตนให้กระด้างจะตกในความลำบาก

ยากเย็น 15 ผู้ครอบครองที่ชั่วร้ายเหนือคนยากจนก็เหมือนสิงโตคำรามหรือหมีที่กำลังเข้าต่อสู้ 16 ผู้ครอบครองที่ขาดความเข้าใจก็เป็นผู้บีบบังคับที่ชั่วร้าย แต่บุคคลที่เกลียดความโลภยอมยี่ดปีเดือนของเขาออกไป 17 คนใดที่ทำรุนแรงเรื่องโลภิตของคนอื่น คนนั้นก็เป็นคนหลบหนีอยู่จนลงไปสู่ปากแดน อย่าให้ใครจับเขาเลย 18 บุคคลที่ดำเนินในความเที่ยงธรรมจะได้รับการช่วยให้รอด แต่คนที่มีเล่ห์กะเท่ห์ในทางทั้งหลายของเขาเองจะตกทันที 19 บุคคลที่ไถ่ไร่นาของตนจะได้อาหารมากมาย แต่ผู้ที่ติดตามคนไร้ค่าจะยิ่งจนลง 20 คนที่สัตย์ซื่อจะได้รับความมากมาย แต่ผู้ที่ริบมั่งคั่งจะไม่มีโทษหามิได้ 21 ซึ่งจะเห็นแก่หน้าคนใดก็ไม่ดี คนนั้นอาจจจะละเมิดเพราะอาหารชิ้นหนึ่งก็เป็นได้ 22 คนที่เร่งหาทรัพย์ศฤงคารก็มีนัยน์ตาชั่ว และไม่ทราบถึงความขัดสนจะมาถึงเขา 23 บุคคลที่ขนาบคนหนึ่งคนใด ที่หลังเขาจะได้รับความชอบมากกว่าคนที่ป้อยอด้วยลิ้นของตัวเอง 24 บุคคลที่ขโมยของของบิดาหรือมารดาของตน และกล่าวว่า □อย่างนี้ไม่ละเมิด□ เขาก็เป็นเพื่อนของคนทำลาย 25 คนใจเยอหยิ่งเร้าให้เกิดการวิวาท แต่ผู้ที่วางใจในพระเยโฮวาห์จะเจริญขึ้น 26 บุคคลที่วางใจในจิตใจของตัวเองเป็นคนโง่ แต่บุคคลที่ดำเนินในปัญญาจะได้รับการช่วยให้พ้น 27 บุคคลที่ให้แก่คนยากจนจะไม่รู้จักการขัดสน แต่บุคคลที่ปิดตาของเขาเสียจากการนี้จะได้รับการสาปแช่งมาก 28 เมื่อคนชั่วร้ายมีอำนาจขึ้น คนก็ซ่อนตัวเสีย แต่เมื่อเขาทั้งหลายพินาศไป คนชอบธรรมก็เพิ่มขึ้น

29

คนฉลาดเปรียบกับคนโง่เขลา

1 บุคคลที่ถูกตักเตือนบ่อยๆ แต่ยังไม่เชื่อฟัง 2 ยาวจะถูกทำลาย จึงรักษาไม่ได้ 3 เมื่อคนชอบธรรมทวีอำนาจ ประชาชนก็เปรมปรีดี แต่เมื่อคนชั่วร้ายครอบครอง ประชาชนก็คร่ำครวญ 4 บุคคลผู้รักปัญญายอมทำให้บิดาของเขายินดี แต่ผู้ที่คบค้าหญิงแพศยาก็คงผลาญทรัพย์สิ่งของเขา 5 กษัตริย์ทรงให้เสถียรภาพแก่แผ่นดินด้วยความยุติธรรม แต่องค์ที่ทรงรับของกำนัลก็ทำให้แผ่นดินย่อยยับ 6 คนที่ป้อยอเพื่อนบ้านของตนยอมกางชายไว้ตักเท้าของเขา 7 คนชั่วติดกบอยู่ใน การละเมิดของตน แต่คนชอบธรรมร้องเพลงและเปรมปรีดี 8 คนชอบธรรมรู้จักสิทธิของคนยากจน แต่คนชั่วร้ายไม่เข้าใจความรู้อย่างนี้ 9 คนมักเยาะเย้ยกระทำบ้านเมืองให้เข้าบ่วง แต่ปราชญ์แปรความโกรธเกรี้ยวไปเสีย 10 ถ้าปราชญ์มีเรื่องโต้เถียงกับคนโง่ ไม่ว่าเขาเดือดร้อนหรือหัวเราะ ก็ไม่มีวันสงบลงได้ 11 คนที่กระหายเลือดยอมเกลียดคนเที่ยงธรรม แต่คนชอบธรรมแสวงหาชีวิตของเขา 12 คนโง่ยอมให้ความคิดของเขาพุ่งออกมาเต็มที่ แต่ปราชญ์ยอมยับยั้งความคิดไว้จนภายหลัง 13 ถ้าผู้ครอบครองเชื่อฟังความเท็จ ข้าราชการของท่านก็พลอยชั่วร้ายทั้งสิ้น 14 คนยากจนและคนหลอกลวงมักมาประจัญหน้ากันเสมอ และพระเยโฮวาห์ประทานความสว่างแก่ตาของคนทั้งสอง 15 กษัตริย์ที่พิพากษาคนยากจนด้วยความสัตย์ซื่อ พระที่นั่งของพระองค์จะสถาปนาอยู่เป็นนิรันดร์ 16 ไม่เรียวและคำตักเตือนให้เกิดปัญญา แต่ถ้าปล่อยเด็กไว้แต่ลำพังจะนำความอับอายมาสู่มารดาของตน 17 เมื่อคนชั่วร้ายเพิ่มพูน การละเมิดก็ทวีขึ้น แต่คนชอบธรรมจะมองดูความล่มจมของเขา 18 จงฝึกสอนบุตรชายของเจ้า และเขาจะให้เจ้าได้หยุดพัก เออ เขาจะให้ความปิติยินดีแก่ใจของเจ้า 18

ที่ใดๆที่ไม่มีนิมิต ประชาชนก็พินาศ แต่คนที่รักษาพระราชบัญญัติจะเป็นสุข 19 สักแต่ใช้คำพูดเท่านั้นจะฝึกสอนคนใช้ไม่ได้ เพราะถึงแม้เขาเข้าใจ แต่เขาก็จะไม่ตอบ 20 เจ้าเห็นคนที่ปากไวหรือ ยังมีหวังในคนโง่มากกว่าเขา 21 บุคคลที่ทะนุถนอมคนใช้ของตนตั้งแต่เด็กๆ ที่สุดจะเห็นว่าเขากลายเป็นบุตรชายของตน 22 คนเจ้าโมโหยอมรื้อการวิวาท และคนที่มักโกรธก็เป็นเหตุให้มีการละเมิดมากขึ้น 23 ความเยอหยิ่งของคนนำเขาให้ต่ำลง แต่คนที่มิใจถ่อมจะได้รับเกียรติ 24 ผู้เข้าส่วนกับขโมยก็เกลียดชังชีวิตของตน เขาได้ยื่นคำสาปแช่ง แต่ไม่เปิดเผยอะไรเลย 25 การกลัวคนวางบ่วงไว้ แต่บุคคลที่วางใจในพระเยโฮวาห์ก็จะปลอดภัย 26 คนเป็นอันมากแสวงหาความพอใจจากผู้ครอบครอง แต่ทุกคนจะได้รับความยุติธรรมจากพระเยโฮวาห์ 27 คนไม่ชอบธรรมเป็นที่สะอิดสะเอียนแก่คนชอบธรรม แต่คนที่เที่ยงธรรมในทางของเขากลับเป็นที่สะอิดสะเอียนแก่คนชั่วร้าย

30

ถ้อยคำของอาถูร์

1 ถ้อยคำของอาถูร์ บุตรชายยาเคห์ คือคำพยากรณ์ของเขา ชายคนนั้นพูดกับอີอีเอล กับอີอีเอลและอูคาลว่า 2 แท้จริงข้าก็เขลากว่าคนใด ข้าไม่มีความเข้าใจอย่างมนุษย์ 3 ข้าไม่เคยเรียนรู้อัญญา ทั้งไม่มีความรู้ขององค์ผู้บริสุทธิ์ 4 ใครเล่าได้ขึ้นไปยังสวรรค์หรือลงมา ใครเล่าได้รวบรวมลมไว้ในกำมือของท่าน ใครเล่าได้เอาเครื่องแต่งกายห่อหุ้มน้ำไว้ ใครเล่าได้สถาปนาที่สุดปลายแห่งแผ่นดินโลกไว้ นามของผู้นั้นว่ากระไร และนามบุตรชายของผู้นั้นว่ากระไร ถ้าท่านบอกได้ 5 พระวณะทุกคำของพระเจ้านั้นก็บริสุทธิ์ พระองค์

ทรงเป็น โส่แก่บรรดาผู้ที่วางใจในพระองค์⁶ อย่าเพิ่มอะไร เข้ากับพระวจนะของพระองค์ เกรงว่าพระองค์จะทรงขนาบ เจ้า และเขาจะเห็นว่าเจ้าเป็นคนมูสา⁷ ข้าพระองค์ขอสองสิ่ง จากพระองค์ ขออย่าทรงปฏิเสธที่จะให้ข้าพระองค์ก่อนข้า พระองค์ตาย⁸ ขอให้ความ ไร้สาระและความมูสา ไกลจาก ข้าพระองค์ ขออย่าประทาน ความยากจน หรือ ความมั่งคั่ง แก่ข้าพระองค์ ขอเลี้ยงข้าพระองค์ด้วยอาหารที่พอดีแก่ข้า พระองค์⁹ เกรงว่าข้าพระองค์จะอิม และปฏิเสธพระองค์ แล้ว พูดว่า □พระเยโฮวาห์เป็นผู้ใดเล่า□ หรือ เกรงว่า ข้า พระองค์จะยากจนและขโมย และออกพระนามพระเจ้าของ ข้าพระองค์อย่างไรค่า¹⁰ อยากกล่าวหาคนใช้ให้นายของเขา ฟัง เกรงว่าเขาจะแข่งเจ้า และเจ้าจะต้องมีความผิด¹¹ มี คนชั่วอายุหนึ่งที่แข่งบิดาของตน และ ไม่อวยพรแก่มารดา ของตน¹² มีคนชั่วอายุหนึ่งที่บริสุทธิ์ในสายตาของตนเอง แต่ยังมี ใต้รับการชำระล้าง ให้พ้นจากความโสโครกของตน¹³ มีคนชั่วอายุหนึ่ง โอ ตาของเขาสูงจริงหนอ และหนึ่งตา ของเขาสูงยิ่ง¹⁴ มีคนชั่วอายุหนึ่งที่ฟันของเขาเป็นเหมือน ดาบ เขี้ยวของเขาเป็นเหมือนมีด เพื่อจะกลืนกินคนยากจน เสียจากแผ่นดินโลก และคนขัดสนเสียจากท่ามกลางมนุษย์¹⁵ ปลิงมีลูกตัวเมียสองตัว มันร้องว่า □ให้ ให้□ แต่สิ่งสามสิ่ง นี้ไม่เคยอิม เออ สีสิ่งไม่เคยพูดว่า □พอแล้ว□¹⁶ คือแดนผู้ ตาย ครรภ์ของหญิงหมั้น แผ่นดินโลกที่ไม่อิมน้ำ และ ไฟที่ไม่เคยพูดว่า □พอแล้ว□¹⁷ นัยน์ตาที่เยาะเย้ยบิดาและดูถูก ไม่ฟังมารดาจะถูกกาแห่งหุบเขาจิกออกและนกอินทรีหนุ่ม จะกินเสีย¹⁸ มีสามสิ่งที่ประหลาดเหลือสำหรับข้า เออ สีสิ่งที่ ข้าไม่เข้าใจ¹⁹ คือท่าทีของนกอินทรีในฟ้า ท่าทีของงูบนหิน ท่าทีของเรือในท้องทะเล และท่าทีของชายกับหญิงสาว²⁰ นี้ เป็นทางของหญิงผู้ล่วงประเวณีคือ นางรับประทาน และนาง

เข็ดปาก และนางพูดว่า □ฉันไม่ได้ทำผิด□ 21 แผ่นดินโลก
สิ้นสะเทือนอยู่ใต้สามสิ่ง เออ มันทนอยู่ใต้สี่สิ่งไม่ได้ 22 คือ
ทาสเมื่อ ได้เป็นกษัตริย์ คนโง่เมื่อกินอิ่ม 23 เมื่อหญิงที่น่า
เกลียดชัง ได้สามี และสาวใช้ที่ได้เป็นนายแทนนายหญิงของ
ตน 24 มีสี่สิ่งในแผ่นดินโลกที่เล็กเหลือเกิน แต่มีปัญญามาก
เหลือล้น 25 มด เป็นประชาชนที่ไม่แข็งแรง แต่มันยังเตรียม
อาหารของมันไว้ในฤดูแล้ง 26 ตัวกระเจงผา เป็นประชาชนที่
ไม่มีกำลัง แต่มันยังสร้างบ้านของมันในซอกหิน 27 ตั๊กแตน
ไม่มีกษัตริย์ แต่มันยังเดินขบวนเป็นแถว 28 แมงมุมนั้น เจ้า
าเอามือจับได้ แต่มันยังอยู่ในพระราชวัง 29 มีสามสิ่งที่สง่า
งามมากในท่าเดิน เออ มีสี่สิ่งที่ย่างเท้าของมันฝ่าเผย 30 คือ
สิงโต ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีกำลังมากที่สุด และไม่ยอมหันหลังกลับ
เพราะสิ่งใดเลย 31 สุนัขล่าเนื้อ แพะผู้ และกษัตริย์ผู้ซึ่งไม่
มีใครก่อการกบฏ 32 ถ้าเจ้าเป็นคนโง่ยกย่องตนเอง หรือคิด
แผนการชั่วร้าย จงเอามือปิดปากของเจ้าเสียเถิด 33 เพราะ
เมื่อกวนน่านมก็ได้เนยเหลว เมื่อบีบจมูกก็ได้โลหิต และเมื่อ
กวนโทโสก็ได้การวิวาท

31

ถ้อยคำของกษัตริย์เลมูเอล

1 ถ้อยคำของกษัตริย์เลมูเอล คือคำพยากรณ์ที่พระราช
ชนนีได้สอนไว้แก่พระองค์ 2 อะไรเล่า ลูกแม่เอ๋ย อะไรเล่า
ลูกแห่งท้องแม่เอ๋ย อะไรเล่า ลูกแห่งคำปฏิญาณของแม่เอ๋ย
3 อย่าให้กำลังของเจ้าแก่ผู้หญิง อย่าให้ทางของเจ้าแก่ผู้ทำ
ลายกษัตริย์ใดๆ 4 โอ เลมูเอลเอ๋ย ไม่สมควรที่กษัตริย์ ไม่
สมควรที่กษัตริย์จะเสวยเหล้าองุ่น หรือผู้ที่ครอบครองจะดื่ม
สุรา 5 เกรงว่าเขาจะดื่มและหลงลืมตัวบทกฎหมายนั้นเสีย

และคำวินิจฉัยที่มีต่อคนทุกซัยกก็ไขว้เขวไป 6 จงให้สุราแก่ผู้ที่กำลังจะพินาศ และน้ำองุ่นแก่ผู้ที่ทุกขใจอย่างขมขื่น 7 จงให้เขาดื่มและลืมความยากจนของเขา เพื่อจะจดจำความระทมทุกข์ของเขาไม่ได้อีกต่อไป 8 จงอ้าปากของเจ้าแทนคนใบ้ เพื่อสิทธิของทุกคนที่ถูกทิ้งร้างอยู่ 9 จงอ้าปากของเจ้า พิพากษาอย่างชอบธรรม รักษาสิทธิของคนจนและคนขัดสนให้คงอยู่

ภรรยาที่ดี

10 ใครจะพบภรรยาที่ดี เพราะค่าของเธอประเสริฐยิ่งกว่าทับทิมมากนัก 11 จิตใจของสามีเธอก็วางใจในเธอ และสามีจะไม่ขาดกำไร 12 เธอจะทำความดีให้เขา ไม่ทำความร้าย ตลอดชีวิตของเธอ 13 เธอแสวงหาขนแกะและป่าน และทำงานด้วยมืออย่างเต็มใจ 14 เธอเป็นเหมือนกำปั่นของพ่อค้า เธอนำอาหารของเธอมาจากที่ที่ไกล 15 เธอลุกขึ้นตั้งแต่ยังมีดอยู่และจัดอาหารให้ครัวเรือนของเธอ และจัดส่วนแบ่งให้แก่สาวใช้ของเธอ 16 เธอพิเคราะห์ดูไร่นาแล้วกวักซื้อไว้ ด้วยผลแห่งน้ำมือของเธอ เธอปลูกสวนองุ่น 17 เธอคาดเอาวของเธอด้วยกำลัง และกระทำให้แขนของเธอเข้มแข็ง 18 เธอรู้ว่าสินค้าของเธอเป็นของที่ดี กลางคืนตะเกียงของเธอก็ไม่ดับ 19 เธอยืนมือออกจับไถ และมือของเธอจับเครื่องปั่น 20 เธอหยิบยื่นให้คนยากจน เธอยืนมือออกช่วยคนขัดสน 21 เธอไม่กลัวหิมะมาทำอันตรายแก่คนในครัวเรือนของเธอ เพราะบรรดาคนในครัวเรือนของเธอสวมเสื้อสีแดงสด 22 เธอทำผ้าปูสำหรับเธอด้วยสิ่งทอ เสื้อผ้าของเธอทำด้วยผ้าลินินและผ้าสีม่วง 23 สามีของเธอเป็นที่รู้จักที่ประตูเมือง เมื่อท่านนั่งอยู่ในหมู่พวกผู้ใหญ่ของแผ่นดินนั้น 24 เธอทำเครื่องแต่งกายด้วยผ้าลินินไว้ขาย เธอส่งผ้าคาดเอวให้แก่พ่อค้า 25 กำลังและเกียรติยศเป็นเครื่องนุ่ง

ห่มของเธอ เธอจะปลี้มปิติในอนาคต 26 เธออ้าปากกล่าวด้วยสติปัญญา และกฎเกณฑ์แห่งความกรุณา ก็อยู่ที่ลิ้นของเธอ 27 เธอดูแลกิจการงานในครัวเรือนของเธอ และไม่รับประทานอาหารแห่งความเกียจคร้าน 28 ลูกๆ ของเธอตื่นขึ้นมาก็อมแขนเธอ สามีนางเธอก็สรรเสริญเธอ 29 ว่า "สตรีเป็ นอันมากทำอย่างดีเลิศ แต่เธอเลิศยิ่งกว่าเขาทั้งหมด" 30 เสน่ห์เป็นของหลอกลวง และความงามก็เปล่าประโยชน์ แต่สตรียำเกรงพระเยโฮวาห์ จะได้รับการสรรเสริญ 31 จึงให้เธอรับผลแห่งน้ำมือของเธอ และให้กิจการงานของเธอสรรเสริญเธอที่ประตูเมือง

พระคัมภีร์ภาษาไทยฉบับ KJV
The Holy Bible in Thai, translated from the English
King James Version

copyright © 2003 Philip Pope

Language: ไทย (Thai)

Translation by: Philip Pope

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-04-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 1 Feb 2020

c744d70c-5ccb-502a-b1bb-616f2796878a